

KAS ATŠITIKO ALŽIRE

BEN BELLOS NUVERTIMAS BUVO NE TIK TARPUSAVIO KOVOS DĖL VALDŽIOS AKTAS. BET IR TARPTAUTINIŲ INTRIGŲ IŠDAVA. — KOVA DĖL 'SPALVOTO' PASAULIO VADOVAVIMO. — INDIJOS ELIMINAVIMAS, PEKINO ĮSIGALĖJIMAS IR MASKVOS PRIEŠPUOLIS RUBLIAIS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Paskutiniai įvykiai Alžire -- Ben Bellos nuvertimas ir ten turėjusios prasidėti Azijos-Afrikos valstybių viršūnių konferencijos atidėjimas -- sukėlė daug įdomių spėliojimų. Kai vieni tuose įvykiuose žiūri sovietų ranką ir laimėjimą, kiti mato radikalinio elemento laimėjimą, kuris greičiau prisidės prie Pekino negu Maskvos fronto. Pirmosios grupės nuomonės reiškėjas kolumnistas Henry Tylor nurodo, kad ne tik Ben Bella, kuris turėjęs gerus ryšius su Pekinu, buvo nuverstas, bet kad taip pat iš Kubos viešojo gyvenimo pranykęs Pekino politikos šalininkas 'Che' Guevara, kuris turėjęs intymius santykius su Ben Bella. Tuo tarpu antrosios aiškintojų grupės reprezentantas kolumnistas Joseph Kraft teigia, kad Ben Bella norėjęs vesti daugiau nuosaičių politiką, o jį nuvertęs pulkininkas Boumedienne, kaip ir visi kariai Krafto akyse, esąs avantiūrių šalininkas. O tai tik paroda, kaip sunku naujai susidariusių valstybių vadams vesti priimtina Washingtonui politiką!

Pripažintiems komentatoriams negalint sutarti, sunku susilaikyti ir mums, anot B. K. Naujoko, "neklidbicierius".

Koks skirtumas tarp Boumedienne ir Ben Bellos? Iš išvaizdos Ben Bella iš tikro atrodo daugiau nuosaičius ir civilizuotas, Boumedienne nervingas ir asketiškas. Šiaip jie abu yra užėmę vietas, kuriomis visai nebuvo pasirodę ir jas gavo daugiau ar mažiau atsitiktinai. Ben Bella, buvęs prancūzų puskari-

ninkis, populiarumo įgavo sėdėdamas prancūzų kalėjimuose. Houari Boumedienne vadovauja kariuomenė praktiškai prie prancūzų nugalėjimo neprisidėjo. Ji saugiau stovėjo Tunise, Kovą prieš prancūzus politiškai, bet nekariškai, laimėjo lokaliai politikai ir partizanai. Tačiau laimėjimo vaisiais pasinaudojo Ben Bella, susitaręs su Boumedienne. Veltui nuosaičiai su laikinu Alžiro ministru pirmininku Ben Chedda šaukėsi prancūzų pagalbos. Parvyžius atsakė įsimaityti į vidaus kovą. Tokiu būdu Boumedienne, atėjęs su savo 60,000 sovietų apginkluota kariuomene, galėjo nulemti Ben Bellos įsiviešpatavimą.

Boumedienne, studijavęs Tunise ir Kairo, dirbęs Egipto žvalgyboje, į Ben Bella visą laiką žiūrėjo kaip į šarlataną ir komediantą, kuris laikosi sosto tik iš jo malonės. Savaimė aišku, kad Ben Bella norėjo iš tos 'malonės' ištrukti ir atsistoti ant savo kojų, tačiau ką tik susidariusiam krašte vienintelė reali jėga ir toliau liko kariuomenė. Jos įtaka sumažinti Ben Bella bandė pasukti marksizmo keliu, kad tokiu būdu sudarius sau atramą organizuotoje darbininkijoje, Boumedienne sau šalininką ieškojo smulkių ūkininkų tarpe ir marksizmą vadino nesuderinamu su arabų revoliucija ir Koranu.

Paskutiniu metu Ben Bella pradėjo ieškoti draugystės savo buvusių priešų tarpe. Tuos sudarė daugiau nuosaičius ir liberalus elementas. Jie sutiko paremti Ben Bella, tačiau su sąlyga, kad

Ben Bella ir Boumedienne, kai dar santykiai tarp jų buvo geri. Šiandien Ben Bella areštuotas, o Boumedienne valdžioje...

tasai pavarys Boumedienne. Apie tai patyręs, 2 val. 25 min. ryto pasiuntė 300 vyrų į ištąginą Ben Bellos vilą ir jį suėmė. Ben Bella buvo populiarus miesto jaunimo tarpe, kuris pravedė keletą jo naudai demonstracijų, tačiau visus tuos kariai išvaikė.

Bet tai tik viena visos istorijos pusė. Kita, dar įdomesnė, pilna tarptautinių intrigų.

Kolonialiniam pasauliui po antrojo pasaulinio karo sugriuvus, prasidėjo kova už to pasaulio palikuonių vadovybę. Pretenzijas į ją reiškė Maskvą, Pekiną ir Indiją, kuri kaip didžiausia valstybė, logiškai galvojant, turėjo perimti spalvotojo pasaulio vadovybę. Indijos premjeras Nehru ta kryptimi darė tam tikrų pastangų, kurios vienas vaisių buvo 1955 m. Bandungo konferencija, į kurią buvo pakviestos ne tik vienos, bet ir dvi valstybės. Vienas iš Raudonosios Kinijos motyvų Kubos krizės išvakarėse užpulti Indiją buvo tas, kad parodžius Indijos silpnumą. Kaip atsimename, kinų kariuomenė perėjusi Himalajus, nesutiko rimto pasipriešinimo. Ir dėl to Indija, taip sakant, 'neteko veido' naujųjų valstybių tarpe -- į vadovą vietą skverbėsi Raudonoji Kinija.

Jos triumfas turėjo būti antroji Bandungo konferencija, kuri buvo sušaukta birželio 29 dieną Alžire. Joje dalyvauti pretenzijų pareiškė ir Maskva, nes Sovietų Sąjungos 2/3 teritorijos yra Azijoje. Tai ji padarė savo 1964 m. balandžio 30 d. nota. Pekinas, žinoma, stoji pietu. Gegužės 30 d. Pekinas pasitvėriodamas užklausė Sovietų Są-

jungos, ar ji tik nemananti perkelti savo sostinės į Vladivostoką? Rugpjūčio 14 d. sovietai pareiškė nesąsinteresuoti dalyvauti toje konferencijoje, jei ginčai dėl to gali pakenkti kovai prieš imperializmą.

Tačiau slapta sovietai pradėjo smarkiai veikti. 1964 m. gruodžio mėn. Nasseris gavo 252 milijonus rublių kredito, Alžirui buvo pažadėta 'techniška pagalba' ir ginklai, Indijos ministrui pirmininkui pažadėtas 800 milijonų rublių kreditas.

Pekinas į tai atsakė siūlymu susivienyti dviem bilijonams aziatų ir afrikiečių į vieną frontą prieš JAV imperializmą, kurį Maskva norinti išduoti.

Raudonosios Kinijos ideologas Peng Čen, kalbėdamas Indonezijoje, palygino sovietų valdovus su legendariniu beždžionių karaliumi Sun Wunkung. Tas net 73 kartus pakeitė savo rūbus, tačiau negalėjęs paslėpti savo snukio Sovietų vadai esą tik vabalų saulė, kurią nuplausianti laiko srovė.

Sovietai į tai atsakė tikrai didžiavasiškai. Pats Suslovas, kuris Chruščiovo laikais kaltino Kinijos komunistus nukrypimais nuo Marksizmo-Leninizmo, dabar Bulgarijos sostinėje Sofijoje pareiškė, kad komunistų partijos jungia didesni bendri idealai už tuos nesutikimus, kurie juos skiria.

Tokioje situacijoje Boumedienne sukilimas sovietams buvo labai naudingas. Jie tyčia dėsle su naujos vyriausybės pripažinimu, kad tuo būdu davus progos naują Bandungo konferenciją atidėti. Kas pagaliau ir buvo padaryta. Taip į dalykus žiūrint atrodo, kad H. Taylor turi tiesos,

ORGANIZUOJA ŽYGI Į JUNGTINES TAUTAS

Norima sutraukti 20.000 lietuvių

Virš 60 lietuvių organizacijų atstovų buvo susirinkę birželio 25 dieną, Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, N. Y. tartis dėl mūsų jaunimo iniciatyva pradėtų žygių kovoti už Lietuvos laisvę. Džiugu, kad iniciatoriai yra jau čia gimę lietuviai: Algirdas Budreckis, Antanas Mažeika ir Antanas Sniečkus. Prie jų ketvirtas yra iš naujai atvykusių Romas Kezys. Susirinkimas juos išrinko ir toliau savo užsimojimus tęsti.

Jų iniciatyva neseniai vyko žygis į Washingtoną, jie sukvietė šį New Yorko org-jų atstovų susirinkimą, išsiuntinėjo 70 kvietimų. Pagal atsilankiusių skaičių jiems labai pasisekė, ypač tokį gražių vasaros penktadienio vakarą daugybė žmonių 4 valandas turėjo sėdėti troškieje rūsi salėje diskutuojant jaunimo iškelto planus. Tai rodo jų pradėtų pastangų įvertinimą ir pritarimą.

A. Sniečkus savo pranešime nurodė jų siekius ir įtikinėjo, jog visa tai nors ir reikalauja didelio darbo, pastangų, lėšų ir pasiaukojimo ne vien iš mūsų, t. y. laikinojo komiteto, bet ir iš visų lietuvių, bet tai nėra svajonė, tai įgyvendinama tikrovė.

-- Perna! Pasaulinę Parodą New York'e aplankė 20.000 lietuvių, apie New Yorką gyvena 45,000, o 2,000 dalyvavo Washingtono, ir tai buvo suorganizuota ir lėšos sukeltos tik per 20 dienų. Chicago's operos "Requiem" pastatymas kainavo 30,000 dol. Visa tai rodo, kad lietuvių sugeba daug atlikti, kada mato tikslą.

Per 12 mėnesių tą darbą išjudinom daugiau nei buvo padaryta iki šiol per 12 metų, -- sakė A. Sniečkus. JAV prezidentui Washingtono sakė, jog šiandien mes remiame jus, o rytoj mums reiks jūsų pagalbos. Taip ir dėl šiluvos koplyčios su vyskupais. Praeitą savaitę buvom Waldorfe Astoria viešbuty demokratų posėdyje, nueisim ir į respublikonų posėdį su tokia pat talka jiems ir tais pačiais reikalavimais sau -- Lietuvai. Mes dar taip aukštai nevažiavom, kaip dabar važiuojam, todėl nemuleiskim rankų ir toliau, baigė A. Sniečkus.

A. Mažeika nušvietė, kodėl jie užsimojo įgyvendinti tą septynių punktų atkirtį bolševizmui. Užsimojimas yra nepaprastai didelis ir sunkus, bet jis parodys, kad laisvame pasaulyje yra nemažas skaičius lietuvių, kurie be paliovos rūpinasi savo tautos laisvės atgavimu.

nors jis panašios išvados priėjo kitais sumetimais remdamasis.

-- Kodėl mes norime pirkti puslapį New York Times, nors tas kaštuoja 5 tūkstančiai dol. Kodėl norime Madison Square Garden sukvieti masinę demonstraciją? Dėl to, kad visos JAV partijos turi to salę didžiausius savo mitingus. Gausime iš spaudos dėmesio, iš radijo ir televizijos. Į ten kviesime visus politinius žmones, kongresmanus, unių atstovus ir k. Veiksime taip, kad visas pasaulis žinotų, kas čia darosi. Dėl programos dar pasitarsim, -- kalbėjo A. Mažeika.

Algirdas Budreckis nurodė, kaip jie numato tuos planus įvykdyti, t. y. per nepilnus šešis mėnesius gauti 25,000 dol ir demonstracijai 12-20 tūkstančių žmonių.

-- Tokia drąsa be patirties, žinau, jums žiūrint iš parpinės pusės, yra baisi. Bet sakykit, iš kokių patirties lobynų ėmėsi drąsos jaunuoliai atstatant nepriklausomą Lietuvą ir 1941 m. kovotojai partizanai? -- kalbėjo jis, įrodinėdamas, kiek iš kokių JAV lietuvių vietovės tikimasi žmonių ir lėšų sukelti. Reikia tik išnamumo, ryžto, darbo ir pasiaukojimo, reikia aktyvių darbo jėgų, -- sakė A. Budreckis ir paskaitė 13 numatomų sudaryti darbo komisijų, iš kurių kelios jau buvo sudarytos tą patį vakarą.

-- Mes norim įtraukti į tą darbą ne vien savo draugus ar organizacinius vienintinius, bet visus savo sričių žinovus, specialistus, sugebančius apsimą darbą atlikti, -- baigė A. Budreckis.

A. Gureckas informavo apie rezoliucijų įgyvendinimą.

-- Po 25 metų okupacijos mes matome Vakarų vyriausybų iškyrą norą užmiršti mus, todėl, gal būt, padėjus didžiausias pastangas, pavyks tą jų bandymą pakeisti, sulaukyti, -- kalbėjo jis. Mes turėsime sudaryti 19 delegacijų po tris asmenis ir apilankyti visas Atstovybes. Tam kiekvienas delegatas turės pašvęsti po vieną darbo dieną. Išsiuntinėti memorandumus vyriausybėms, daryti žygius Lietuvos klausimą iškelti Jungtinėse Tautose ir t. t.

Po šių jaunųjų pranešimų vyko gyvos diskusijos pasisakančiant ir vyresniosios kartos atstovams.

Jurgis Kiaunė, ALTS-gos 1-jo skyriaus pirm., savanoris kūrėjas, pasidžiaugė jaunimo drąsa, sveikino šį jų užsimojimą ir priminė, kad stoka patyrimo visada lydimi didelių nuostolių, o karo metu apmokama krauju ir gyvybėmis. Šiulė pasikviesti talkon latvius ir estus.

V. Alksnis iniciatoriams siūlė palįsti po ALTO ar VLiko kepure, kurie tam yra ir sukurti, kad rūpintis Lietuvos laisve. Dabar gi čia kuriama lyg nauja organizacija iš visų sukvietų org-jų atstovų, kalbėjo jis.

Romas Kezys jam atsakė, jog jie, tie keli iniciatoriai, yra lyg smogikų grupelė, kuri suseina, per 10 minučių padaro sprendimą ir jį tuoj vykdo. Gi jeigu jie palįs po kepure, tai bus uždėti varžtai, kol bus su visais susitarta, prieta vieningos nuomonės -- reikalas jau ir pavėluotas. Ta grupelė nemano paveržti jokių darbų iš nieko, nei naujos org-jos steigti, bet turi užsibrėžusi tikslą žiuos paskelbtus uždavinius įgyvendinti ir baigta.

S. Lušys, VLiko atstovas, pa-brėžė, jog kiekvieną naują užsimojimą lydi entuziastai ir skeptikai. Bet mes tuos jaunus žmones paremkim, o jų pasiektus rezultatus vėliau galės naudoti visi.

(Nukelta į 2 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

KREMLIUS šiuo metu žaidžia pavojingą žaidimą. Norėdamas parodyti savo jėgą Europoje ir atsikirsti į Mao kaltinimus dėl "revizionizmo", Potsdamo sutarties 20 metų proga ruošiasi pasirašyti taiką su Rytų Vokietija.

Po nepasisekimų Azijoje ir Afrikoje, kur vis stipriau įsigali kiniečių įtaka, Kremlius su diplomatine ofenzyva Europoje tikisi atstatyti savo prestižą komunistiniame bloke, parodant, kad jis dar gali įsakinėti.

Rytų Vokietijos komunistinė vyriausybė nuo birželio 30 uždaro vandens ir geležinkelio kelius, kuriais buvo aprūpinamas Vakarų Berlynas ir prie "gėdos mūro" komunistiniai sargybiniai gavo įsakymą šaudyti bėglius be įspėjimo.

Kremlius aiškina, kad vakariečiai Berlyne yra tik per sovietų malonę. Pagal Jaltos padarytą sutarimą, 1945 m. liepos 1 d. į Berlyną įžengė britai ir amerikiečiai, o už mėnesio ir prancūzai. Berlynas buvo padalintas į keturius sektorius. Šiandien sovietai sako, kad tada jie vakariečiams padarė didelę malonę, įsileisdami į Berlyną, kuris raudonosios armijos buvo užimtas jau gegužės mėnesį. Bet sovietai užmiršta pasakyti, kad vakariečiai tada buvo užėmę beveik pusę dabartinės Rytų Vokietijos ir iš ten pasitraukė. Sovietams buvo atiduoti garsieji Zeisso fabrikai, chemijos fabrikai ir uraniu turtinga Erzgebirgo provincija, kas padėjo sovietams pasigaminti pirmąją atominę bombą.

Potsdamo konferencijoje, kuri įvyko 1945 m. nuo liepos 17 iki rugpjūčio 2 d., buvo sutarta dėl likusios Vokietijos administravimo, dalį teritorijos atidavus Lenkijai, o Rytprūsius Sovietų Sąjungai. Tada Stalinas buvo tiek tikras savo pergale, kad galvojo, jog greitai visa Vokietija taps bolševikinė ir dėl to stipriai rėmė Vokietijos suvienijimą, norėdamas ją visą susikimšti į savo maišą.

Bet tolimesnieji įvykiai parodė, kad jis apsiskaičiavo. Potsdamo nutarimas jam pasidarė nepatogus, nes vertė garantuoti Vokietijos vienybę, kai vokiečiai vis labiau linko į vakariečių pusę.

Nelengva bus išsisukti nuo duotų prieš 20 metų pasižadėjimų Stalino įpėdiniams. Vakariečiai savo rankose turi gerą kortą, tik turėtų ją drąsiau lošti.

☆

DU KAUNIŠKIAI komentuoja Tiesoje pasirodžiusią naujieną. -- Ar tu įsivaizduoji, sovietai atidarė naują lėktuvų liniją, ir iš Vilniaus į Londoną bus galima nuskristi per 3 valandas... Ar ne puiku?

-- Taip, bet kokia iš to nauda, jei norint gauti pasą Maskvoje reikia laukti trejus metus...

(vg)

Mao: -- Koks nepasisekimas! Uždarė, kai ruošiausi išdažyti raudonai!

Pasaulio padalinimas — Jalta 1945 m. (I)

Jalta -- tai aš: Stalinas

Sekmadienis, 1945 m. vasario 11 d., 12 valandą. Buvusioje Rusijos caro Nikolajaus II vasarvietėje Livonijos pilyje prie Jaltos Franklin Delane Roosevelt, JAV prezidentas, maršalas Josef Visarionovič Džugašvili Stalin, Sovietų Sąjungos liaudies komisarų tarybos pirmininkas, ir Winston Spencer Churchill, Jo didybės D. Britanijos karaliaus Jurgio VI ministeris pirmininkas, kartu su savo bendradarbiais susirinko aštuntam ir paskutiniam aštuonių dienų konferencijos posėdžiui.

Kremliuje jau aštuonios dienos viešpatuoja giedra. Rusai ją praminė "Roosevelto oru".

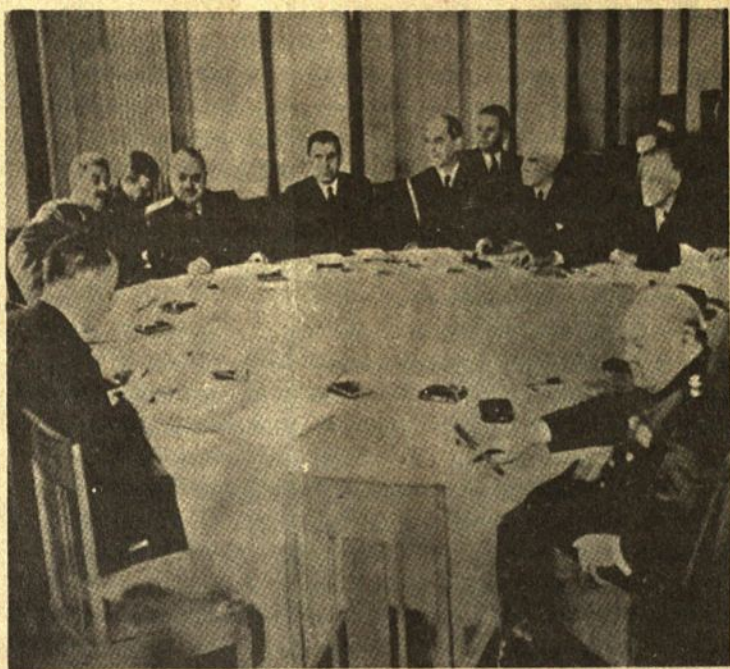
12 val. 50 min. konferencija nutraukiama. 13 valan-

dą prezidentas Rooseveltas dalyvius užprašė pusryčių.

Buvo pakviesta 14 asmenų, tačiau JAV ambasadorius Maskvoje A. Harrimannas turėjo netrukus

Prezidentas Rooseveltas perduoda Stalinui be jokių ceremonijų krūvą amerikiečių ordinų, skirtų sovietų kariams. Stalinas trumpai padėkoja.

Po to skirstomasi. Laik-

Rooseveltas, Churchillis ir Stalinas su savo patarėjais prie apskritojo stalo Jaltos konferencijoje.

ORGANIZUOJA

ŽYGI...

(Atkelta iš 1 psl.)

doti jau patyrimą turinčios organizacijos.

Klausimą išdiskutavę, ta iniciatorių grupė palikta veikti ir toliau be jokios kepurės. Pasikaityta rezoliucija ir galutinam paruošimui atlikti pavesta tam vykdomajam 4 asmenų organui kooptuojant dar penktą narį.

Prel. J. Balkūnas siūlė skelbti šūkį "Žygis į Jungtines Tautas" New York. Kai bus patrauklus šūkis ir reikšmingas, tai bus minia žmonių ir pinigų. O žygis yra svarbus dėl to, kad lietuviai dar nenurimo, kovojo ir tebekovoja už savo tautos laisvę, -- pabrėžė jis.

Susirinkimo pradžiamą sudarė Romas Kezys, pirmininkas A. Ošlapis ir S. Lūšys vicepirmininkai ir G. Mažeikienė sekretorė.

Darbu pradžia Liudas Tamošaitis tuoj paaukojo 50 dol. mirusio Lietuvos Laisvės Kovotojo Algirdo J. Kaulėno vardu.

E. Čeklenė

• Lietuvos Už Nepriklausomybę Laik. Vyk. Komitetas, kurį sudaro Ant. B. Mažeika, Ant. Sniečkus, Alg. Budreckis, R. Kezys ir Alg. Gureckas, po pavykusio ir darbingo pasitarimo su bendrinę organizacijų atstovais, jau yra sudarę organizacinius ir techninius žygio į JTO vykdymo planus į JTO narių atstovybių individualaus lankymo, demonstracijos Madison Square Garden dalyvių sutelkimo ir lėšų telkimo.

Jau pradėtos organizuoti ir darbo komisijos. Iš trylikos numatytų komisijų jau sudaryti branduoliai šešių, daugiausia turinčių tuojau pradėti veikti komisijų:

1) Dokumentacijos — ved. J. Juozas Audėnas. Vliko generalinis sekretorius (tai reiškia, kad žygio memorandumai bei pareiškimai bus rengiami bendradarbiaujant su visomis toje srityje kompetentingomis institucijomis);

2) Neliutuvų Visuomenės Informuoti — ved. Bronius Bieliukas;

3) Lietuvių Visuomenei Informuoti — ved. Vincas Rastenis;

4) Teisių (sutartys, įsipareigojimai) — ved. adv. S. Bredes;

5) Techninė (demonstracijos patalpos ir priemonės) — ved. J. Subačius;

6) Nakvynių — ved. K. Vainius.

Komitetas gavo pranešimą, kad lapkričio 13 d. masiniame susirinkime Madison Square Gardens sutiko dalyvauti ir kalbėti senatorius Thomas J. Dodd (D., Conn.).

palikti stalą, jis buvo iššauktas galutinam suformulavimui kelių opų sakinii. Už tat prie stalo liko 13 asmenų.

Patarnavo juodai apsirengę rusų padavėjai. Keli amerikiečių slaptosios tarnybos agentai ir tiek pat sovietų saugumiečių saugojo duris ir langus. Iš anglų pusės tebuvo tik vienas Churchillio sargybinis flegmatiškas W. H. Thompson, tas pareigas einąs nuo 1921 m.

Valgoma tai, kas jau buvo valgyta per visas aštuonias dienas: pirmiausia šalti užkandžiai, kuriuose vyrauja juoda ir raudona ikras, įvairios rūšies žuvies, kumpis, agurkai ir ridikai, vėliau patiekiami šilti grybai grietinėje, stirmos krūtinė, farširuoti kiaušiniai, po to barščiai, mėsos patiekalai, vaisiai. Geriama degtinė, vynas ir Kaukazo šampanas.

Ikros sunaudojama tikrai daug. Gali sakyti, kad tai buvo ikros (kaviaro) konferencija. Ir tostų. Per aštuonias dienas taurės buvo pakeltos 200 kartų. Tas pats ir šiandien. Rezultatas: nuotaika pakelta ir net linksma.

Apie 15 val. valdininkai įnešė susitarimo tekstus anglų ir rusų kalba. Lėkštes ir stiklai pašalinami nuo stalo. Ant to paties stalo Trys Didieji savais koteliais pasirašo konferencijos baigiamąjį komunikatą.

Apie 18 val. tą pačią dieną dar turi susirinkti trys užsienio reikalų ministrai: Stettinius, Molotovas bei Edenas ir pasirašyti slapta protokolą, kuriuose pašalinami visi likę neaiškumai.

Pasirašius, puotauja ma toliau. Iki 15 val. 45 min.

rodis rodo 15 val. ir 55 minutes. Jaltos konferencija pasibaigė.

Tą pačią valandą visame pasaulyje dar kovoja, kenčia ir miršta milijonai žmonių.

Dar niekada vieno karo metu nekariavo tiek daug žmonių kaip dabar.

Ir niekada anksčiau vyrai tokiose aukštesiose pareigose neturėjo tiek mažai įtakos į konferencijos eigą kaip Jaltoje. Faktinai jie tiksliai net nežino, kur posėdžiauja, nes saugumo sumetimais visą laiką kalbama apie Trijų susitikimą prie Juodosios jūros.

Dar niekada prie vieno konferencijos stalo nebuvo aptarta tiek daug įvykių ir problemų.

Dar niekada tiek mažai žmonių nesvarstė tiek daug milijonų žmonių likimo.

Dar niekada viena data nereikšė tiek daug istorijoje, kaip toji.

Vasario 11 d. turėjo daugiau pasėkų negu bet kuri diena anksčiau.

Bet tuo laiku tai suprato vos keli žmonės.

Savaitė Jaltoje pakeitė pasaulį. Per aštuonias dienas buvo sutarta pasidalinti pasaulį.

PIRMOJI DIENA Sekmadienis, 1945 m. vasario 4 d.

16 val. 15 min. Stalinas vizituoja prezidentą Rooseveltą jo kambaryje. Tai pirmasis jų čia susitikimas. Be Molotovo kambaryje yra abu vertėjai Pavlovas ir Charles E. Bohlen.

— Kas girdėti Vakarų fronte, — klausia Stalinas. Padėtis prie Rheino jam labai rūpi. Tuo tarpu Rooseveltas norėtų visų pirmą įtraukti Sovietų Sąjungą į karą prieš Japoniją, o Churchillis išgauti garanti-

jas trupančiai britų imperijai. Stalinui svarbu Vokietija. Jis tuojau pasigiria sovietų armijos laimėjimais prie Oderio.

Rooseveltas bando išsiskirti nuo tiesioginio atsakymo į Stalino klausimą. Jis pasakoja, kad kelionės į Jaltą metu, plaukiant per Atlantą, buvo kertamos lažybos, ar rusai pirmi pasieks Berlyną, ar amerikiečiai Manilą.

Ir Stalinas linkęs pajaukauti. Jo tonas skiriasi nuo griežto tono, kuriuo jis pasižymėjo Teherano konferencijos metu. Su sunkiai paslepia ironija jis pastebi, kad amerikiečiai pirmiau atsiras Maniloje, nes rusai susidūrė su smarkiu pasipriešinimu ties Oderiu.

Pasikalbėjimas nukrypsta prie aptarimo oro ir Krimo gamtos grožio.

Rooseveltas sakosi esąs sujaudintas dėl vokiečių padarytų čia nuostolių. Stalinas aiškina, kad niekai, jei palyginsi su sistematiškais sunaikinimais Ukrainoje.

Rooseveltas paskelbia, kad Eisenhoweris vasario 8 d. pradės puolimą, kuris kovo mėnesį turėtų pereiti į pergalės maršą. Stalinas pareiškia savo pasitenkinimą.

Kai Saaro ir Ruhro kraštai bus paimti, vokiečiai liks be anglies, nes Silezijos kasyklų jau esančios rusų rankose.

Rooseveltas pasiteirauja: "Kai mūsų armijos artinasi viena prie kitos, ar nebūtų galima, kad Eisenhoweris užmegstų tiesioginį ryšį su sovietų vyr. būstine?"

Stalinas sutinka ir Rooseveltas dėl to labai laimingas. Jis bijojo, kad Stalinas, kuris taip nenoriai sutiko su šia konferencija, bus daugiau užsispyręs.

— Ir de Gaulle? — klausia prezidentas.

Maskvoje Stalinas pasakė JAV ambasadoriui Harrimannui, kad de Gaulle yra labai užsispyręs vyras. Dabar jis tik pakraipo pečiais ir ironiškai atsako: — jis nelabai komplikuoatas. Tuoju pridurdamas, kad de Gaulle trūksta tikrovės pajutimo: jis reikalauja Prancūzijai lygių teisių su Sovietų Sąjunga, Britanija ir JAV, nors tie turėję išnešti visus karo sunkumus ant savo pečių.

Ir Rooseveltas šaiposi iš de Gaulle, kuris save lygina su Orleano mergele ir Clemenceau kartu. Stalinas dar kartą pabrėžia, kad prancūzai 1940 metais iš viso dar nekovėjo.

Paminėjimas 1940 metų, kada ir amerikiečiai dar nekovėjo, nedarė jokio įspūdžio prezidentui. Jis pasiūlymą, ką rusai galvotų apie okupacines zonas Prancūzijai perdavimą. Esą, Churchillis jam sakęs, kad tai būtų visai nebloga idėja.

— Kokiu pagrindu? — klausia Stalinas.

— Iš draugiškumo, — atsako Rooseveltas.

— Tai būtų vienintelė priežastis, — įsimašo iki šiol tylėjęs Molotovas.

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

DAR PRIEŠ WASHINGTONO DEMONSTRACIJĄ prel. M. Krupavičius Drauge įtikinėjo rengėjus, kad tai gal ir neblogas užsimojimas, bet kad lietuviams geriau būtų tokią progą naudoti Lietuvos, o ne Vietnamo reikalams propaguoti. Apie rengėjų tikėjimą, kad viešu lietuvių pritarimu Amerikos vietnaminė politika būsia priartintas ir Lietuvos laisvės rytas, M. Krupavičius rašė: "Tikėti galima, bet pagrindas tam tikėjimui labai silpnas, o gal ir jokio nėra."

Niekas prelato už tokį skepticizmą (ar "nihilizmą") neva-nėjo. Į jo pastabas iš viso nereagavo. Tiesa, Washington, tarp ko kita, ir Lietuvos laisvės šūkis buvęs įrašytas į vieną kitą plakatą bei pareiškimą, bet pagrindinis demonstracijos objektas pasiliko -- pritarimas Amerikos vyriausybės vietnaminė politikai.

-- Ar nusikaltome savo tautai, pagirdami prezidentą? -- klausia vienas iš vėlesnių to reikalo svarstytojų, ir čia pat atsako: -- 99% lietuvių sako, kad ne! Tik B. K. Naujokas mėgina aiškinti, kad taip...

Štai ir vėl atvejis veržimosi "paimti viršų" prikišimui ir grovimu to, ko nėra. Nesgi B. K. Naujokas nei manė, nei rašė, kad lietuvių, pagirdami Amerikos prezidentą, nusikalstų tautai. Kalba čia sukasi tik apie tai, yra ar nėra Lietuvos reikalui naudos iš lietuvių demonstracijos nukreipimo į tą specialų tašką. Anot Krupavičiaus, galima tikėti, kad naudos yra, bet pagrindas tam tikėjimui silpnas arba jo iš viso nėra. Taigi galima ir netikėjimo motyvus pasvarstyti.

Vienas kitas iš tikinčiųjų itin irzliai barasi už netikėjimą, bet savo tikėjimo pagrindą išdėstyti ar pamiršo, ar jo nerado. Vyt. Meškauskas (Dirva, 72) dar kartą atžymėjo senokai regimą faktą, kad Amerikos vyriausybė dar nėra galutinai apsisprendusi, ko Vietnamo siekti: nugalėti ar užmaskuoti pasitraukti.

Stalinas gale pasisako esąs prieš zonos prancūzams davimą, tačiau dėlto dar būsia galima kalbėti. Po to abu vyrai eina į konferencijos atidarymą.

Ji buvo pradėta vasario 4 d., 17 val. 10 min. Prie apskrito stalo susėdo 15 žmonių.

Šalia Roosevelto: Valstybės Sekretorius E. Stetinius, adm. Leahy, vyr. štabo viršininkas gen. Marshall, laivyno vadas admiras King;

Šalia Churchillio užs. reikalų min. Edenas, maršalas Sir Alan Brooke, aviacijos maršalas Sir Charles Portal ir maršalas Sir Harold Alexander;

Šalia Stalino: Molotovas, admiras Kuznecovas, gen. štabo viršininkas Antonov bei aviacijos viršininkas maršalas Čudakov.

Konferencijoje be to dar dalyvavo amerikiečiai A. Harrimann ir gen. Deane, britų admiras Cunningham bei gen. Isamy, sovietų pareigūnai Višinskis,

Ne kitaip buvo ir gegužės 15-tą. Todėl nesąlyginis pagyrimas lietuvių vardu buvo pareikštas nežinia kokiai politikai. Tartum, norėta tik pagirti vistiek ką, ir tuo pagyrimu atkreipti į sąvėdėmes, sužadinti palankumą... Jei toks tebuvo samprotavimas, tai būtų buvę nuosekliau girti ne vien tą dar nežinia kur iš tikrųjų vedančią vietnaminę politiką, o visą prezidento politiką urmu. Nes, jei imies operuoti komplimentais, tai nepamiršk, kad komplimentai, kur veikia, tai geriausiai veikia didžiausieji...

Prezidento patarėjas Lee C. White laiške A. B. Mažeikai (žr. Dirva, 72-8) rašo, kad lietuvių demonstrantų pažintros prezidentūrai sutiktos malonios, visų pirma, kaip parama vyriausybės veiksams, bet jos dar labiau esančios vertinamos kaip pavyzdys, kokią amerikiečiai turi laisvę reikšti savo pažintros dėl valstybinės ir tarptautinės reikšmės dalykų. (Tą patį dar stipriau liudija valdžią kritikuojančios demonstracijos).

Prel. M. Krupavičius baiminosi, kad lietuvių demonstraciją nukreipus tik į vietnaminis reikalus ir nepabrėžus susirūpinimo Amerikos politika dėl Lietuvos, prezidentūroje galinti būti padaryta išvada, jog "lietuviškoji JAV-ėse gyvenančioji visuomenė atsižadėjo kovos už savo tėvynę ar tėvų žemės laisvę". Lietuvos reikalo nutylėjimą ar silpną (Vietnamo sąskaiton) išryškinią prel. M. Krupavičius vadino "pavojinga ir gal net kenksminga lietuviškam svarbiausiam reikalui spraga".

Leiskime, gal tai perdėtai pesimistiškas baiminimasis. Apčiuopiamos žalos, turbūt, nevyko. Betgi, štai, prezidento patarėjo parašu paliudytas faktas, kad prezidentūroje lietuvių demonstracijos reikšmė iš tiesų tapo suprasta panašiai, kaip prel. Krupavičius pranašavo: lietuvių pareiškė pasitenkinimą vyriausybės veiksmais ir parodė, kaip jiems gera Amerikoje...

Maiskis, Gromyko ir Gusev.

Roosevelto privatus patarėjas Harry Hopkins sirgo ir turėjo gulėti lovoje.

Jaltos konferencijos metu dar nebuvo praktikuojamo simultaneo vertimo, kurio gali klausytis per ausines. Kiekvienas sakyns buvo atskirai verčiamas, dėl to posėdžiai užtrūkdavo labai ilgai.

Diskusijos nebuvo steno-grafuojamos, už tat nėra jokio oficialaus protokolo. Todėl iš jos neliko jokių oficialių tekstų, išskyrus trumpo baigiamojo komunikato ir slapto protokolo. Kariai buvo vieninteliai, kurie pasidarė sau užrašus.

Stalinas atidaro pirmąjį posėdį, siūlydamas Rooseveltui pavesti visos konferencijos pirmininkavimą. Tai buvo labai stiprus psichologinis ėjimas. Jis sustiprino amerikiečio pranašumo pajautimą ir kartu padaro plyšį amerikiečių-britų santykiuose. Stalinas tuo pačiu įgija sau naujų Rooseveltui simpatijų.

Prezidentas dėkoja už Stalino pasiūlymą bei priėmimą ir siūlo tuoj pat pereiti prie reikalų aptarimo, apleidžiant visas ceremonijas.

(Bus daugiau)

• Dirva, ryšium su JAV Nepriklausomybės švente — Liepos 4, kuri nukeliama į pirmadienį, nepasirodys su savo pirmadienio laida.

Po to, pagal Vilties draugijos narių suvažiavimo nutarimą, liepos ir rugpjūčio mėn. dėl tarnautojų atostogų, Dirva išeis du kartu į savaitę.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Grain Alcohol 190 proof U.S.P. 5th 4.89
2. Popular V.S.O.P. German Brandy 5th 4.98
3. Napoleon Imp. French Brandy 5th 3.35
4. Zeller Schwarze Katz 5th 1.29
5. Creme De Banana Liqueur 5th 3.19

6. Chianti Import. Wine Full. Qut. 0.98
7. May Wine, Liebfraumilk German Wine 5th 0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 19156907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiurberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiurberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikinas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

ATROFIJOS PAVOJAI

"Ar žengiamo į sintetinio žmogaus amžių?" klausia viename iš savo biuletenių organizacija, besisielianti žmogaus širdies apsauga ir sveikatingumą.

Lėtai ir beveik nepastebimai technikos išradimai ir mechaninė jėga perima veiksmą po veiksmo iš žmogaus, kuris viską atlikdavo raumenų pagalba. Dabar gi neberekia žengti nei poros žingsnių, kad užsukus televiziją -- tai atlieka mechaninis mygtukas (remote control) mums sėdint fotelyje. Turime ir elektrinius peilius, net dantų šepetukus, na, ir elektrines pudrinčias...

Visa tai veda prie raumenų atrofijos, kuri yra pavojingesnė, nei daugelis kad įsivaizduojam. O tai todėl, kad joks aparatas dar nepakeičia žmogaus širdies. Širdies raumuo privalo veikti, o jis veikia tik ryšyje su visa raumenų sistema. Vieno raumens atrofija veikia į kitą, o visa tai atsiliepa širdžiai.

Tai žvilgsnis į žmogaus širdį iš mediciniško taško. Tai kartu ir žmogaus tolimesnio funkcionavimo problema. Jei raumenų atrofija čia nukreipiama į širdies "problemas", ji atitinkamai veikia ir į protavimą, o tuo pačiu į žmogaus, kaip protaujančios asmenybės gyvavimą.

Iš kur gi atsiranda t. v. visuomeninė melancholija, visuomeninės veiklos atrofija, nihilizmas ir kt., jei ne iš to paties žmogaus atsiribojimo nuo veiksmų, kurie leidžia ne tik jo širdžiai veikti, bet kartu sudaro dalį veiklos už žmogaus siaurą asmeninių interesų ribų.

Esant reikalui, galėtume priskačiuoti nemažą eilę atrofijos ženklų lietuviškoje visuomenėje. Bet gi tai tik numuša nąpų, kurie dar vis dviguba ir triguba energija naudoja tiek savo

raumenis, tiek sugebėjimus, kad tos atrofijos ir visuomenės širdies plakimo sustojimo išvengus.

Tiesa, bendrasis vaizdas neatrodo toks liūdnas. Jei tik pažvelgsime į pastarųjų dienų įvykius, matysime visą eilę atliktų darbų, rodančių, kad apie atrofiją gal per anksti užsimenama. Lietuvių Operos Chicagoje atliktas minėjimas, žygis į Washingtoną, pernai gražiai pavykusi Lietuvių Diena New Yorke, jaunosios kartos rodomas užsidedamas tolimesniems žygiams Lietuvos bylai iškelti ir išjudinti, gausus atstovais Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas ir Vilties Draugijos suvažiavimas New Yorke, lietuviškųjų mokyklų mokslo metų užbaigtuvės, prasidedančių jaunimo stovyklų gausa stovyklavietėmis ir stovyklaujančiais, aukšto intelektualinio lygio ir lietuvių inteligentui tinkamame orume praėjusių skautų akademikų-filistierių suvažiavimas, visad gyvas ir aktualus gausios ateitininkijos kongresas Toronte, besirenkamas šokių "atvirybė laikui, ištikimybė idealui" -- visa tai ir eilė kitų įvykių rodo, kad yra veikiančių ir negalvojančių atrofijos mūšų visuomeninio gyvenimo "raumenų", kurie išlaikys to gyvenimo širdį pulsuojančią ilgesniam laikui.

Tačiau kiekvienas turėtų prisiminti, kad visų tų "visuomeninių raumenų" veikimo našta neilgai bus pakeliama vis tiems patiems mūsų visuomeninės veiklos "mulams". Nejauduamas, nesidomėjimas lietuviškaisiais rūpesčiais, visuomeninė atrofija, kad ir vieno žmogaus, yra pavojingu reiškiniu visai mūsų visuomenės "raumenų sistemai". Tai pirmas skambantis ir tos visuomenės širdžiai.

(J. Č.)

KAI DAINAVA SKENDO RYTO MIGLOJE...

Alb. Valentinas

Jų, čia susirinkta ne ilgų prakalbų klausytis, ar linksmitis, krykštauti ir per dienas po kalnus ir kalnelius bėginėti, bet kietai padirbėti. Per 80 valandų reikės daug ko išmokyti šio dailaus lietuviško šokio meno srityje, nustatyta ir aiški dienotvarkė, bemaž kaip kariuomenėje...

Po tokio trumpo susipažinimo, kursų vadovas Br. Šotas ir pradėjo pirmąją pamoką praktiškai. Čia kursantai žengė pirmuosius žingsnius. Tikrojo to žodžio prasmėje -- pirmuosius dailaus lietuviško šokio žingsnius... Ir buvo miela žiūrėti, su kokia meile ir atidumu jie tai darė.

Po pirmųjų pamokų buvo įdomu užvesti šneketes ir su pačiais kursų lankytojais. Kodėl jie čia atvažiavo?

Prieinu su bloknutu prie aukšto ngio, gražiai nuaugusio jauno vyro. Tai Juozas Karaciejus iš Toronto, Kanados, atseit, pačios karalienės žemės.

-- Pasakykite, kas Jus traukė

iš taip toli į šiuos kursus?

-- Jaučiu tam įdėją. Sužinojau tik iš spaudos apie kursus.

-- Ar jau šokote kur?

-- Taip. Šokau Toronto tautinių šokių grupėje "Gintaras". Šoku jau senokai, tad padėdavau ir mokytojai. Toronte yra didelis tautinių šokių mokytojų trūkumas. Kai kurie niekada patys nesėdė, mokina šokius "iš knygos...". Todėl noriu pats gerai išmokyti šito meno ir mokyti kitus. Tam ir atvažiavau.

-- Kaip patiko pirmoji pamoka?

-- Praėjo labai įdomiai. Bruno Šotas yra didelis šio dalyko specialistas. Norėčiau ir aš tokiu būti...

Įdomu, ar pagelbėjo jums kas iš Kanados atvykti čia?

-- Taip, padėjo, LB Kanados Krašto Valdyba sumokėjo stovyklos mokesį, o mūsų Apylinkės valdyba padengė kelionės išlaidas.

Viename kambaryje įsikūrusios Rūta Gustaitytė ir Rūta Jonynaitė. Jos abi ši pavasarį baigė Chicagoje Marijos Aukšt. Mokyklą. Rudenį pradeda studijuoti universitete.

-- Kodėl atvykote į šiuos tautinių šokių kursus?

-- Manau, kad tautiniai šokiai nėra vien tik graži pramoga, bet ir neabejotinai stipri priemonė lietuviškos išlaikymui, -- sako Rūta Gustaitytė. -- Jau kelis metus šoku tautinius šokius p. Brazilijos grupėje. Noriu šioje srityje tobulintis visada, noriu gerai išmokyti šokti, kad paskiau galėčiau mokytį ir kitus.

-- Atvykau į kursus, kad tikrai išmokčiau šokti, -- sako Rūta Jonynaitė. -- Šokau tautinius šokius jau ansamblyje nuo 4 skyriaus, o vėliau liuanistinėje mokykloje. Esu labai patenkinta galinti lankyti šiuos kursus. Gal būtų, kitais metais jau galėsiu mokytojauti...

Kitame kambaryje įsikūrusios draugės dvi draugės: Birutė Rudaitytė ir Rasa Juknelytė, abi iš Chicago, kiekvienas sau širdyje jau žino ko mes norime, todėl pačios pirmos pradeda kalbėti.

-- Norime išmokyti pačios šok-

ti, paskui mokytį jaunesnius. Mes esame lietuviškos ir turime išlaikyti savo tautinę kultūrą, kuri reiškiasi ir per mūsų tautinius šokius.

-- Ar jau teko šokti?

-- Aš tai dar niekur nesėdė, -- sako Birutė Rudaitytė. -- Čia šoksiu pirmą kartą... Mano draugė Rasa jau šoko nemažai...

-- Kaip patiko pirmoji pamoka?

-- Labai, labai lengvai pravedė.

-- Ar žinote, kas tuos kursus čia surengė.

-- Lietuvių Bendruomenės Centro valdyba.

-- Kas yra jūsų Melrose Parko apylinkės pirmininkas?

-- P. Stasys Vidmantas. Labai geras pirmininkas, jis mums sudarė sąlygas čia atvykti...

Estera Bendžifitė, šeštadienės liuanistinės mokyklos mokytoja iš Philadelphiajos sako:

-- Mane į kursus atsiuntė mokykla. Sesuo jau mokina tautinius šokius ir aš jai padėdavau. Žinau, kad tautiniai šokiai lietuviškos išlaikymo vaidina svarbią rolę. O man labai patinka šokti tautinius šokius, turiu tam didelį patraukimą. Man labai patiko pirmoji pamoka...

Genė Kreivėnaitė, irgi iš Philadelphiajos, kalbėjo:

-- Tautinius šokius jau šokau vyresniųjų grupėje. Manau, kad turėsiu didelio malonumo pamokyti jų ir kitus, jaunuosius, nes manau, kad tautiniai šokiai yra didelis dalykas mūsų tautiniai kultūriniai išlikimai. Philadelphiaje nėra per daug jaunųjų šokėjų, 7-8 metų, vyresniųjų dar daugiau. Jaučiu didelį dėkingumą mūsų Bendruomenės vadovybei už šių kursų suruošimą.

Ir kitos kursų dalyvės tokiu pat nuoširdumu kalbėjo apie šiuos kursus, nė viena neužmiršdama pareikšti savo dėkingumą Bendruomenės vadovybei už pastangas šiuos kursus suorganizuoti. Visos nesisiskyrė su kursų vadovybės dovanotomis knygomis -- vadovėliais: "Mūsų šokiai" ir "JAV ir Kanados Lietuvių II-sios Tautinių Šokių Šventės Repertuaras Jauniesiems".

Blogiau buvo su vyrais. Pamokoms pasibaigus, jie tuoj išlėkė žaisti tinklinio. Neturėjo laiko šneketis su korespondentais... Ir kai vėl vakaro rūkas guldė Dainavą į savo pūkinis patalus, išskubėjo su J. Jasaičiu atgal į Chicago, kiekvienas sau širdyje besidžiaugdami pirmąją kursų dieną, taip nuoširdžiomis jaunimo pastangomis ir įvertinimu šio darbo. Tikėjome, kad iš čia vėl pasklis po šią plačiąją šalį nauji lietuviškos puoselėtojai, kurie palaikys jaunųjų širdyse negestanti lietuviškos žiburėlių...

Kas nauja Pasaulyje

* PO TRIUMFALINĖS KELIONĖS Sov. S-goje ir kai kuriose Vak. Europos valstybėse, garsusis Clevelando simfoninis orkestras grįžo į Clevelandą, sutiktas masės muzikos entuziastų.

Orkestro dalyviai turėjo įdomių momentų ir būdingų išgyvenimų, ypatingai viešint Sov. S-goje. Kai kurie jų norėtų rašyti savo įspūdžius ir daugelis laikraščių tik laukia tokių straipsnių. Bet -- tuos norus atšaldė Valstybės Departamento reikalavimas -- prieš spausdinant rankraščius prisiųsti patikrinimui.

* GRUPĖ RESPUBLIKONŲ kongresmanų reikalauja, kad prez. Johnsonas vyktų į Prancūziją ir vizituotų prez. de Gaulle. Vizito tikslas turėtų būti viešai parodyti pasauliui, kad JAV tebereiškia savo draugiškumą Prancūzijai ir kad tvirtą draugystę santykių tebevyksta "tikro bendradarbiavimo dvasioje".

* ALABAMOJE SUDARYTAS KOMITETAS ištyrė komunistinio elemento įtaką negrų integracijai vykdyti organizacijoje (National Assoc. for Advancement of Colored People) ir rado: toji ir kelios kitos organizacijos "yra aktyviai įveltos į komunistų linijos propagavimą".

Tų organizacijų vadovybės ypatingai gi N.A.A.C.P., atskirto, kad, girdi, jų eilėse galys būti ir vienas kitas komunistas, bet nesą duomenų užtikrinti, kad tos organizacijos esančios komunistų kontrolėje.

* LENKIJOS NAUJAI IŠRINKTAS "SEIMAS" vyriausybės premjeru vėl patvirtino Cynankievičių, tame poste išbuvusį jau nuo 1954 metų. Buvo kalbų apie E. Gireko ar M. Morakaro kandidatūras, bet pastarieji pasirodė nepakankamai tvirti lenkų "politbiuro" akys. Vyriausybėje numatomai tik nežymūs pakeitimai.

diena, taip nuoširdžiomis jaunimo pastangomis ir įvertinimu šio darbo. Tikėjome, kad iš čia vėl pasklis po šią plačiąją šalį nauji lietuviškos puoselėtojai, kurie palaikys jaunųjų širdyse negestanti lietuviškos žiburėlių...

LAIŠKAI

VERTINGOS PASKAITOS

Bičiulių pakalbintas, nuėjauaną vakarą į Clevelando Lietuvių Amerikiečių Konservatorių Klubą suruoštą paskaitą apie komunistų pastangas įsigalėti šiame krašte ir apie saugumą įstaigų kovą su jais. Labai įdomų pranešimą padarė buvęs JAV Armijos saugumo karininkas J. L. Broz, jr.

Besiklausant pranešimo sudarė įspūdis, kad komunistų žymesnieji veikėjai bei jų rėmėjai ir jų pastangos yra labai rūpestingai sekamos ir kontroliuojamos, bet demokratinė šio krašto santvarka ir labai tolerantiška teisingumo institucijų politika toli gražu neužkertą kelio išaiškinti ir labai kenksmingų kom. agentų veiklai. Jie sugeba išnaudoti konstitucijos teikiamas teis-

nesimą padarė buvęs JAV Armijos saugumo karininkas J. L. Broz, jr.

ses kovoje tą pačią konstitucinę santvarką begriauamant... Teko išgirsti visą eilę įdomių ir drauge apgailėtinų pavyzdžių, kada kom. agentai ir jų gynėjai, apeliuodami į geraširdžius ir naivius šio krašto piliečius, sugeba sukelti viešąją opinią savo naudai.

Susirinkusiųjų tarpe mačiau eilę supažindinimų, kurie buvo gana aktyvūs diskusijose ir paklausimuose. Taip pat teko pastebėti nemažą būrį ir mūsų jaunimo...

Tenka pripažinti, kad šios ir kitų panašių paskaitų ruošėjai atlieka didžiąją naudingą darbą. Politinė kovoj dėl Lietuvos laisvės yra be galo svarbu sudaryti galimai daugiau ryšių ir įgyti draugų šio krašto gyventojų tarpe. Abipusis pasikeitimas nuomonėmis ir įgytais patyrimais čia taip pat prasmingas. Galiausiai supažindinimas su tikrąja dalykų būkle yra būtinas reikalingas sąmoninant politiniai ypač jaunimą, kurs dažnai įgyja rausvai nudažytų politinių pažiūrų ir nusiteikimų aukštosios šio krašto mokyklose.

Pr. Karalius
Cleveland

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti. juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

ALTS Chicago skyriaus pirm. Stasys Orentas, Chicagoje Marquette Parke, 69-toj gatvė atidarė Meno galeriją, kur lietuviai dailininkai yra išstatę per 200 savo naujausių darbų. Beto ten jis prekiauja kailiais ir atstovauja "Sparta" gaminius, radio, skaičiavimo ir rašomų mašinėlių, pianinų bei vargonų. Būdamas Dirvos bendradarbis, jis mieliai sutiko vieną kambarį pavesti Dirvos bendradarbių klubui, kur Jono Našlūno iniciatyva, klubo nariai galės ne tik susirinkti, bet ir pasikaityti įvairios periodinės literatūros, Nuotraukoje "69" Meno galerijos savininkai Stasys ir Viktorija Orentai.

V. A. Račkauskio nuotrauka

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Niekados nepervėlu!

Savaime suprantama, kad mažosios valstybės negali diktuoti pasaulinės įvykių eigos, dažnai turi nusileisti didžiosioms ir silpnėms derintis prie stipriojo sudarytu sąlygų. Tačiau visada yra riba, už kurios sąmoninga, laisva ir save gerbianči tauta nebėgi eiti.

Tokia riba buvo prievartinis sovietų aktas įkurdinti stambias rusiškas-bolševikiškas karines pajėgas mūsų teritorijoje, kaip lygiai Latvijoje ir Estijoje, kuomet šios valstybės skelbėsi neutralios ir kare visai nedalyvavo. Mums reikėjo nesutikti, nepriimti ir priešintis kas bebūtų, nes tai buvo permatomai užmaskuotas pirmasis rusiškojo imperiavimo akto ir mūsų nepriklausomybės užsmuigimas.

Pasipriešinimas turėjo vesti mūsų į sąsąmoninimą tautinei laisvei, į statymų uždėtą prievolę, pareigą prieš istoriją ir prieš ateitį. Tam juk išlaikėme ir vis stiprinome savo ginklo pajėgas, pasiaukojimo už laisvę dvasioje buvo auklėjama jaunomenė, visuomenė, kariuomenė ir visa tauta. Jei dar galėjome karčiai nuryti lenkų ultimatumą dėl diplomatinio santykių užmezgimo, jei dar galėjome nukęsti Klaipėdos krašto atplėšimą, tai nebegalėjome nei nuryti, nei nukęsti Rusijos pasikėsimo tiesiai atsistoti visuose mūsų namuose. Nejaugi buvo galima abejoti, kad šis įnamis sėdės mūsų svetainėje, kaip ramus ir malonus svečias?

Bet mes vis ramėnomės, džiaugėmės sostinės atgavimu, buvome patenkinti europinio karo aplinkybėmis sparčiai kylančia mūsų ekonomine gerove. Net Seimas "tarpusavinės pagalbos" sutartį patvirtino ratifikavimui, -- tokią sutartį, kuri svetimų karinių jėgų įvedimu jau riboj mūsų suverenumą, buvo aiški 19-20 m. liepos 12 d. taikos sutarties su Rusija dėl Lietuvos sienų nustatymo karikatūra ir laužė visas kitas mūsų ir sovietų pasirašytas politines sutartis.

Neišnaudoję karo pradžioje galimybes patys grąžinti savo sostinę, pabūgę kitokių, nors irgi labai pavojingų išeikių, nepakliūti į sovietų "įtakos zoną", mes geruoju sutikome patikėti savo "apsaugą" ir savo likimą Kremlui. Po 1939 m. spalio 10 d. laikrodžio jau girdimai tikėjo paskutinės mūsų laisvės valandas...

★

Pasilikę dar keli sąlygotos laisvės mėnesiai iš tikrųjų buvo jau iš pagrindų pakeitę mūsų manevravimo galimybes ir sekančių veiksmų tikslus. Dabar jau buvo nebe laikas rimtai gal-

voti apie bendrą Pabaltijo tautų pasipriešinimą Kremliaus imperiavimui. Nebe laikas galvoti ir apie kiek reikšmingesnę vienų lietuvių karinį pasipriešinimą. Dabar bėpaliko vienintelė taktika ir strategija: 1. kaip pasirošti atvirai ir galutinei sovietų okupacijai, 2. kaip susitvarkyti, kad priešas gautų ko mažiausia mūsų ginklų, turty, pinigų ir jo numatytų sunaikinimui žmonių, 3. kaip parengti rezistencijos pagrindą, iš kurio įvairios tautinės grupės turės ilgesnį laiką vesti išlikimo kovą, 4. kokių atlikti teisiškai politinius aktus, kuriais būtų ryškiai pabrėžtas mūsų šalies okupavimas, visos tautos ir jos vyriausybės nesutikimas pasiduoti, pagaliau, 5. kur ir kaip įkurdinti Lietuvos egziliinę vyriausybę ir kaip sutelkti laisvųjų pasaulio lietuvių pastangas talkininkauti tėvynės rezistencijai ir tautos išlaisvinimo bylai.

Prezidento A. Smetonos fragmentiniuose atsiminimuose vėliau skaitėme užsiminimą, kad jis buvo raginęs vyriausybę pasirošyti gresiančiam dar didesnės nelaimės atvejui, bet, esą, kai toks momentas atėjo, tai paaiškėjo, kad nieko nebuvo padaryta. Tą patį rodytų, kad diktatūrinio režimo bent tuo laikotarpiu mes jau tikrai nebeturėjome...

★

Pagaliau, 1940 m. birželio 14 diena nerimo ir rezignacijos laikotarpis pasibaigė ir neišvengiamai, kaip saulės nusileidimas vakare, atėjo paskutinis Sovietų Rusijos ultimatumas Lietuvai. Ši birželio 14-sios data yra daug skaudesnė ir istoriškai svarbesnė, negu kita lygiai po metų sekusi birželio keturioliktoji, kurią tremties lietuviai kasmet iškilmingai apvėrkia. Juk ta antroji buvo tik pirmosios dalinė pasekmė, o ta pirmoji buvo Lietuvos nepriklausomybės nužudymas ir dabar per ilgus metus trunkančių okupacijų naktis.

Paskutinis sovietų ultimatumas Lietuvai buvo tik gramėdiškas Kremliaus žaidimas, nes taip jau pasaulyje priimta, kad skelbiant kam karą ir siekiant pasigrobtį svetimas žemes paprastai dar mėgstama iškelti aukos "nusikaltimus" ir "nedorumus". Todėl ir Lietuvos Kremliaus teismas pripažino "kalta", kad ji sulaužiusi tarpusavinės pagalbos sutartį, negarantavusi sovietinių žmonių saugumo, ir pareikalavo per kelias valandas įvykdyti tris dalykus: 1. nubausiti vieną vyriausybės ministrą ir vieną aukštą saugumo valdininką, 2. sudaryti vyriausybę, kuri būtų priimtina ir palanki

Sovietų Rusijai ir 3. įleisti Lietuvon neberibotą raudonosios armijos kiekį.

Savaime aišku, kad tokie reikalavimai reiškė jau formalią Lietuvos nepriklausomos valstybės pabaigą. Tą patį suprato prezidentas ir vienas kitas ministras, kurie buvo linkę sovietų ultimatumą atmeti. Galbūt šiek tiek suprato ir tie ministrai, belkariuomenės vadai, kurie pasisakė už ultimatumo priėmimą tuo keistu pretekstu, kad jau "nebebuvo laiko" kitaip elgtis, nes priešintis būtų per vėlu ir beprasmiška. Užsienio reikalų ministras kitą rytą Maskvos sovietų vyriausybei pranešė, kad ultimatumas priimtas, ir tą pačią dieną prasidėjo "taikinga" Lietuvos karinė okupacija, mūsų vyriausybei ir kariuomenės vadovybei duodant visuomenei įsakymus draugiškai sutikti raudonarmiečius, o prezidentui su keliais artimaisiais pabėgant iš Lietuvos.

Šis paskutinis mūsų valstybės tragedijos aktas politiniu požiūriu dar nėra išsamiai, tvarkingai ir bešališkai ištirtas bei aprašytas. Todėl sutikime, kad jis dar priklauso vadinamajam kontraversijų sričiai ir kad čia buvo ir dar galės būti įvairaus fakty išdėstymo ir jų interpretacijos.

Tačiau vienas klausimas yra principinis ir jis vargiai gali būti pakeičiamas bet kokių faktų ir interpretacijų: -- ar gali būti toks atsitikimas, kada ginti savo valstybės nepriklausomybę ir tautos laisvę yra pervėlu, nebėra laiko ir prasmės? Man rodos, ne. Niekados nepervėlu, visados dar yra laiko ir pačios brangiausios prasmės. Tai rodo visa eilė pavyzdžių po praėjusio karo ligi pastarųjų, kur daug mažiau subrendusios, primityvios, net puslaukinės tautos ir gentys parodė nuostabaus ryžtingumo labai nelygioje kovoje laimėti laisvę.

Išskyrus suomių, mes kiti pabaltiečiai padarėme sunkią, daug jau kaštavusią ir gal nemažiau dar kaštuosiančią klaidą, kad pasimetėme neviltyje ir nepasitikėjime, pristigome ryžtingumo, veiksmingos nuovokos ir gal drąsos, -- viso to, ko mums netrūko nelengvesnėmis aplinkybėmis po Pirmojo Pasaulinio Karo.

Mūsų su sovietais mes galėjome pralošti, bet negalėjome pralaimėti ilgamečio moralinio ir dvasinio karo už tautos laisvę. Mūsų ginkluotos pajėgos turėjo nors simboliškai pasipriešinti, vyriausybė sovietų ultimatumą griežtai atmeti ir su protestu kreiptis į tarptautinę opiniją. Tauta turėjo būti tuojau

Requiem koncerto metu McCormick rūmuose buvo suruošta LM Federacijos Chicago klubo rūpesčiu tautodailės parodėlė, kuriai eksponatus paskolino H. Bučinskienė, B. Jameikienė, Petrauskienė, Prankienė, Stangenbergienė ir kt. Nuotraukoje prie eksponatų: A. Matutytė, L. Lapinskaitė, Z. Juškevičienė, R. Budrienė, M. Kriaučiūnienė, B. Petrauskaitė ir M. Petrauskaitė.

V. Juknevičiaus nuotrauka

pat aiškiausiai įspėta ir parengta pagrindžio rezistencijai. Įvairūs šalies kariniai, ekonominiai ir dvasiniai resursai neatiduoti priešiui, pagal galimybes jų dalį perkelti už sienų. Prezidentas su visa vyriausybe trauktis egziliu, nežūrint, kiek ir kur jai bus rasta pripažinimo ir paramos.

Tą patį nebuvo atlikta. Prezidentas tik su vienu ministru išbėgo užsienin pačiomis blogiausiomis aplinkybėmis. Ligi paskutinės laisvos minutės kraštas nebuvo įspėtas ir negavo teisingų nurodymų. Kariuomenės vadas tuojau pat pasidavė okupantui. Jokio formalaus ir tinkamo protesto nepareikšta. Tik vėliau pavieniai respublikos pasiuntiniai užsienio sostinėse įteikė protestus dėl rusų smurto ir Lietuvos okupavimo. Net ir Lietuvos diplomatinės tarnybos užsienyje statusas okupacijos periodui nebuvo pakankamai aiškiai ir įstatymais patvirtintas.

★

Ar reikalinga visa tai prisiminti, aiškintis, gilintis į kritinius vertinimus, studijuoti istorines pamokas, ieškoti patvarių dėsnių, kurie stiprintų mūsų tautos galvoseną ir ryžtą kovai dėl laisvės?

Visam tam dabar turime daug laiko, nemaža gabalių ir naujų žmonių, daug studijuojančios jaunomenės dar laisvame nuo bolševizmo pasaulyje. Ir, rodos, labai daug prasmės. Kiekvienas atveju daugiau prasmės tokiems užsimojimams, negu melodramatiškiems "liūdnygių įvykių" atrajojimams, sentimentalumui atskles-

tiems iš kovos pasitraukusiųjų prisiminimams ar žmogiškai suprantamoms, bet politiškai labai lengvutėmis aimanoms apie iš mūsų išplėstas teises, priešų žiaurumą ir kaltumą.

Mes stipriau pasijusime, ir pasaulis mus daugiau atpažins ir jis giliau gerbs mūsų vertingumą laisvei, ir jis greičiau pripažins tik mūsų kovą už tautos laisvumo teisę, ir nieko daugiau.

Ir tenka beveik stebėtis, kad po tiekos netesėjimų, klaidų, viltų triuškinusių skaudžiausių smūgių, perblokštą ir sumaitotą lietuvių tautą savo dvasios gėlmėse

slėpė didžiulį ryžtingumo lobį. 1941 metų Birželio sukilimas, po to netrukus gusiai susikristalizavęs antinacinis pogrindis, dar vėliau gaivališkas karas prieš vėl sugrįžusius raudonuosius okupantus tą tautos gyvybės ir laisvės ryžto lobį atskleidė, kaip dabar jaunieji Amerikos lietuviai akademikai yra įpratę sakyti, tikrai didingomis ir herojiškomis dimensijomis.

Ar buvo per vėlu, ar buvo tai beprasmiška? Greičiausia ne, -- nes joks žygis už pavergto laisvę nėra per vėlyvas ir viskas galiausiai turi savo prasmę.

**Įnašai į jūsų
taupymo sąskaitą
gauti iki liepos 10
neša nuošimčius
nuo liepos 1**

Klausk mūsų

apie naujos sąskaitos atidarymą. Tai pelninga ir jūsų sąskaita yra apdrausta.

Cleveland Trust
Didžiausias Ohio Bankas

Federalinės Depozitų Draudimo Bendrovės narys

AURELIJA BALASAITIENĖ

KELIONĖ Į NIEKUR

Novelė

(16)

— Gal dėl to, kad reprezentuoju "meno senatvę"? — netikėtai išsprūsta mano netaktiškas klausimas. Bet klebonas mano netakto visiškai nepastebi.

— Ne, ne dėl to. Jūs man suprantamas savo išoriniu formos nemanieringumu, genialiu gamtos faktų sudvasinimu. Jei tai senatvė, tai tegyvuoja senatvė! Ta proga eisiu vaistažolių paieškoti. Lyg ir gerklė pradėjo džiūti nuo tabako dūmų ir kalbos.

Klebonas pasikelia, nelaukdamas mano pritirimo, ir išeina į valgomąjį. Po kelių minučių grįžta su jau pažįstama bonka ir dviem stikleliais rankose.

— Išgerkime už meną ir menininkus ir už mudviejų malonią pažintį! — kelia klebonas tostą. Abu išlenkiame iki dugno. — Matot, koks mažas mano pasaulis ir koks siauras mano draugų ratelis, — rodydamas į knygų lentynas ir šamėnas, kalba šeimininkas. — Čia skaitau, čia ruošiuosi pamokslams, čia meldžiuosi, kai nebėgaliu išeiti į gamtą. Kalbuosi su garsiausiais pasaulio žmonėmis...

... Čia Erikos nėra. Kas man tie seniai mirę pasaulio išminčiai, gyvi tik sudulkėjusiuose tomuose!

— Turtingas jūsų paspylis, klebone, ir jaukus, — kalbu be įsitikinimo, nes vėl ima mane begalinis prarastų dienų ilgesys. Išgertas alkoholis lėtai plaukia mano gyslomis ir lėtina mano galvojimą. Norėčiau dar vienos taurėlės. — Malonu būti tokio pasaulio dalimi.

— O, ne, pats čia neišsitemtumėte. Jūsų vieta ne čia. Čia galite rasti sau ramią poilsio salą, bet tai ir viskas.

Jūs priklausote pasauliui, kuriam esate daug davę ir jūsų pareiga duoti vis daugiau, kad pateisintumėte savo talentą. Neišaiškinama Viešpaties valia atvedė jus į šitą ramų kampelį, bet gal kada nors ir šito svečiavimosi tikslas jums bus aiškus. Niekas nevyksta be tam tikros tvarkos ir priežasties.

Gal būt? Aš norėčiau įžvelgti kokią nors reikšmę savo buvime čia, bet nepajėgiu mintimis pakilti aukščiau. Aš nieko neatsakau, o klebonas kalba toliau:

— Čia galite atgauti jėgas, bet jūsų vaizduotei reikia įspūdžių ir jūsų darbui reikia aplinkos. Ilgas užsibuvimas vienvietėje dažnai užmigdo žmogaus veržlumą, kurį skatina paprasčiausia kasdieninė konkurencija ir reikalas lenktyniuoti. Nenaudojamas talentas atrofuojasi, kaip nedirbantis raumuo. Talento žudymas nėra ne kiek menkesnis už paprastą fizinę žmogžudystę, tik dar žmonija nėra tiek pažengusi, kad leistų talentų apsaugai įstatymus. Gaila, bet daug jų ir žuvo...

Ką jūs žino apie žmogžudystę? — Ar patikėtumėte man, jei jums pasakysčiau, kad esu nužudęs žmogų? — netikėtai prieš mano valią išsprūsta lemtingas klausimas pro mano lūpas.

— Kaip aš galėčiau tamstai netikėti, jei tamsta man taip pasakytumėte. Bet man tamstos laikysena nerodo, kad bėgtumėte nuo žemiško teisingumo, kaip paprastas žmogžudys.

Niekas jo nestebina. Man būtų lengviau, jei jis bent vieną klausimą paklaustų. Kaip švinas, sunki tyła skamba mano ausyse. Erika, kodėl tu ne šalia manęs?

— Kunige, aš nužudžiau moterį. Eriką. — Užsidenų rankomis veidą ir kartoju jos vardą. Keistai skamba Erikos vardas svetimo žmogaus akivaizdoje. Staiga aš vėl esu savo bute Berlyne. Per studijos langą matosi šaltas juodas Spree vanduo...

— Jei norite man, kaip kunigui pasipasakoti, — girdžiu jo balsą lyg iš tolo, — aš išklausių. Tebūnie tai išpažinties paslaptis. Bet tuo atveju aš turėsiu reikalauti atgailos ir išpirkimo.

— Aš nieko nebijau, tik savęs. Mano našta man per sunki. Turiu su kuop nors ja pasidalinti. Jei išpažintis

mane išlaisvintų, man jokia atgaila nebūtų per sunki ir joks išpirkimas nebūtų per didelis. Bet Erikos nėra. Kas ją bepirkels?

— Nesustokit, Steponai. Išsikalbėkit. Nuostabi priemonė yra žmogaus kalba. Teisingai panaudota, kaip gero chirurgo peilis, ji gali būti puikus vaistas dvasios ligoms gydyti.

Aš laukiau paskatinimo. Kažkokia užtvara atsivėrė ir ima veržtis sakiniai ir žodžiai iš mano ilgai tylėjusių lūpų. Kalbu nepertraukiamas jokio judesio, jokio garso. Ir vėl gyvena valandas atnaujintos kančios. Karšta geležimi draskau atviras žaizdas, bet nebėgaliu sustoti... Pagaliau išsisėmęs nutylu. Už lango jau seniai naktis, tik prieš save matau degančios pypkės šviesą. Jaučiu lyg nusikratęs maniję susirinkusiais nuodais, ir nieko nebijau — nei smerkimo, nei atgailos...

— Panagrinėkite, sūnau, jūsų pasakojimo kai kuriuos aspektus šaltai ir objektyviai, — prašneko klebonas, pavartodamas dvasios ganytojo kreipinį, man iki šiol taip svetimą. — Kaip aš iš jūsų pasakojimo supratau, kriminalinė "byla" jums negrėsė?

— Ne, — atsakau netvirtu, nuvargusiu balsu.

— Gerai, tad panagrinėkime jūsų rolę visame šiame nelaimingame įvykyje abejoingo žiūrovo akimis. Jums, menininkams yra pripažįstama teisė gilesniems, aistringesniems, karštesniems jausmų pasireiškimams, nes to reikalauja jūsų išimtinia prigimtis. Jūsų jausminis pasaulis labai komplikotas ir audringas. Pagaliau, ar ne jausmų išdavoje gimsta didieji kūriniai? Kas neša įkvėpimą patriotinei ar meilės poezijai, jei ne stiprūs jausmai? Bet tuo pačiu ir jūsų aptarimo. Dabar grįžkime prie Erikos, nors jums apie ją kalbėti yra suprantamai skaudu. Bet be skausmo negalima pagyti. Iš jūsų pasakojimo aš matau vieną Erikos pusę: ji jums egzotiška gėlė, viliojanti svetimaute, aukštų sluoksnių atstovė, didmiesčio aristokratijos simbolis. Ar tikrai jūs mylėjote Eriką — moterį, šalia kurios norėtumėte kurti iki gyvos galvos, draugę džiaugtis, kentėti ir senti?

(Bus daugiau)

VAKARIEČIAI TURISTAI MASKVOJE

Vakarų pasaulio turistai vis dažniau aplanko Maskvą. Savo ruožtu Maskva visokiomis priemonėmis vilioja užsieniečius pamatyti komunizmo tvirtovę ir siekia įsigyti kuo daugiau brangios užsienio valiutos. Iš Maskvą aplankusių patiriama, kad sovietinės turizmo vairojančios įstaigos pastaruoju metu tiems turistams jau malonesnės, judresnės, bent iš paviršiaus siekiančios suteikti daugiau laisvės. Inturisto atstovas (pavadinkime jį Sergiejumi) jums pasakys: "Maskvoje jūs galite viską fotografuoti. Tačiau atminkite, kad

V. ALSEIKA

Taip, sakoma, kad su užsienio turistais elgiamasi jau kitaip. Bet ... kai kitą dieną vienas turistų aplankė sovietų šventovę - Lenino mauzoliejų Raudonojoje aikštėje ir kai pabandė nufotografuoti suakmenėjusį Lenina, jis buvo sulaikytas, iš jo filmas atimtas ir jam pasakyta: tokių šposų daugiau nedarykite. Turistas išbalęs, grįžo į savo viešbutį.

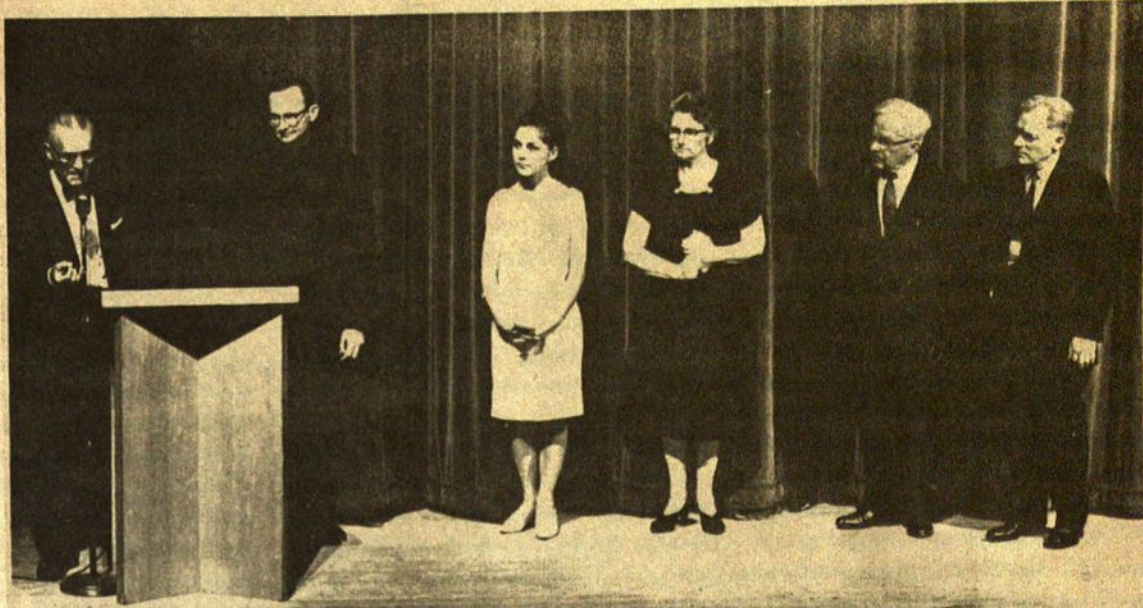
Šių dienų turistas Maskvoje pasijunta vienišas, jam sunku su-

je ir pamatyti Kubos vaizdus, jam paaiškina: "Jūs žinote Kubos įvykius? Juk dėl protingos sovietų vyriausybės politikos krizė pasibaigė taikingai ir pasaulis galėjo atsidusti". O jei turistas primins sovietų raketą, Inturisto atstovas pasiūlys: "Šitaip? O Tamsta nieko nesakote apie tai, kad amerikiečiai laikė raketą Turkijoje". Aplamai, pykčio priepuoliai reti ir dažniausiai pokalbiai vyksta tokiu kryptimi: komunizmas geras mums, kapitalizmas -- jums. Tačiau palydovas supyksta, kai prie užsieniečio turistą prisitaria Maskvos paaugliai, sakytum -- beartiškai, pasiūlo sovietų kariuomenės medalius ir prašo kramtomos ar pašalio (Ballpen). Pagal Sergiejų "tai štai kur prasideda gangsterizmas... Jie nori rublius keisti į dolerius ir pakeitę jie jau nebegalvoja apie darbą."

Sovietų nuomone, tie paaugliai -- tai banditai. Vakaro valandomis Raudonosios aikštės aplinkoje jų pastebėti dešimtimis. Jie nori išsikeisti įvairiausias prekes. Šalia kramtomosios gumos bei pašalių, jie nepaprastai vertina nylo marškinėlius ir vilninius gaminius. Šalia rublių, dar pasiūlomoms ir ... ikonoms. Beriozkos krautuvėse užsieniečiai gali įsigyti prekių, kurios pigesnės, kaip kitur. Jis pasirenka gintaro karoliukus, įsitikinęs, kad gintaras tikras, nes juk sovietai Karaliaučiaus srityje turi gintaro žmones. Gintariniai karoliukai parodomi žinovams ir kas gi pasirodo? Jie ne iš tikro gintaro, bet dirbtini. Tad šiuo požiūriu sovietai jau bus prisiviję ir kapitalistinius Vakarus.

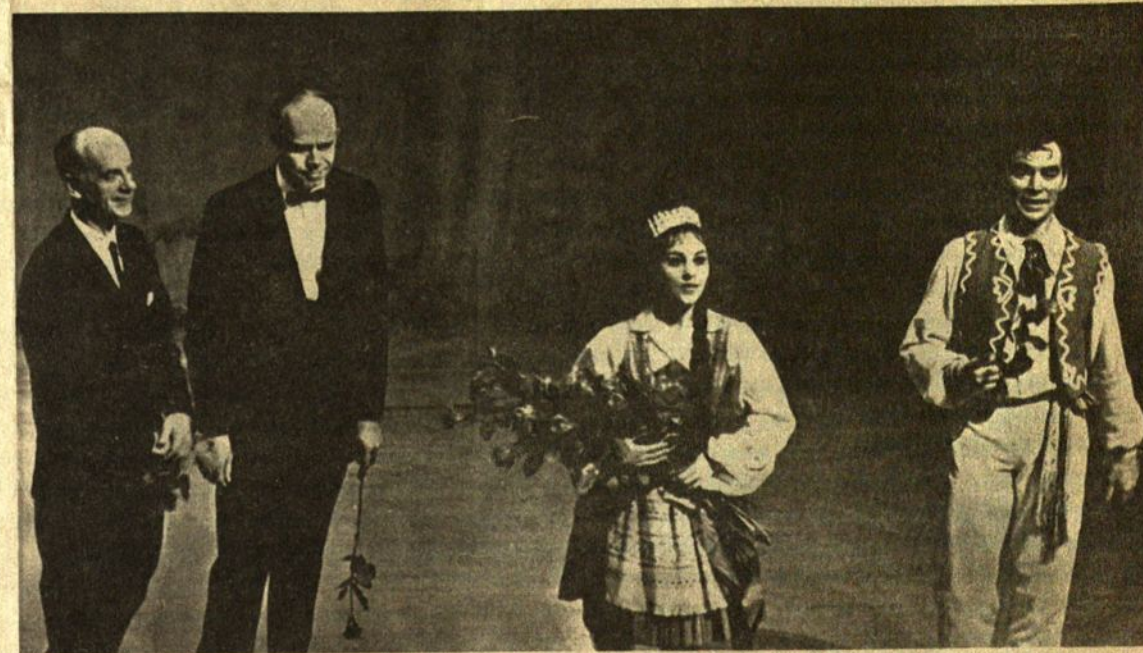
Sovietinės įstaigos itin susirūpinusios finansiniais turistų ištekliais. I Sovietų Sąjungą negalima įvežti rublių. Atvykęs turistas už vieną rublį turi mokėti apie 5 DM arba daugiau kaip vieną dolerį. Tuo tarpu, kai atvyksta Rytų Vokietijos pilietis, jam rublis keičiamas 1 : 2, atseit, rytinė markė vertinama daugiau už vakarinę. Tačiau Beriozkos krautuvėje tas Drezdeno ar Leipzigo pilietis už savo valiutą nieko neįsigys, o jei jis pateks į iki 4 val. ryto Maskvos viešbutyje "National" veikiantį naktinę barą, padavėja Nataša jam pasakys: "Ne, DDR markė nix gut".

Jei taip nemėgiama rytų Vokietijos pinigais, šiaip maskviečiai aiškina, kad toji Vokietija tai esąs pylimas prieš Vakarus Vokietijos kariuomenės ar militaristų. Pagaliau, pačių sovietų piliečių nuomone, nesąžiningi kariai, kaip vokiečiai ir ... sovietai. "Mes juk karo dar nepamir-

Laiškų Lietuviams straipsnio konkurso premijų įteikimas birželio 6 d. Jaunimo Centre Chicagoje. Kalba jury komisijos pirm. J. Ignatonis. Šalia stovi Laiškų Lietuviams redaktorius Tėvas K. Trimaškas, S.J. Toliau premijų laimėtojai: A. Gylytė iš Chicago, V. Šmaižienė iš Winnipeg, J. Jaškauskas iš Daytono ir P. Razminas iš Chicago.

A. Kezio nuotrauka

Laiškų Lietuviams žurnalo 15 metų sukakties proga surengto parengimo meninės programos išpildytojai. Iš kairės: muz. Antanas Nakas, aktorius L. Barauskas ir baletų šokėjai V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas.

A. Kezio nuotrauka

DR. J. BASANAČIUS IR LIETUVIŲ KALBA

J. Miškinis

Dr. J. Basanavičius Aušroje Lietuviams rašė, kad lietuvių gimtoji kalba yra svarbiausias pagrindas lietuvių tautybei išlaikyti.

Taigi, mūsų tautos tragiškumą laikotarpiu kaip tik ir išskyla Lietuvos patriarcho Dr. J. Basanavičiaus didieji darbai ir sektini pavyzdžiai. Jis buvo vienas tokių lietuvių, kuriais rėmėsi svarbiausi mūsų tautos politiniai įvykiai. Jis yra vienas iš tų lietuvių, be kurių lietuvių tauta ne-

būtų tapusi Lietuvos valstybe, vienas tų, kurie fanatiškai tikėjo idealizmu ir šviesia lietuvių tautos ateitimi. Jis irgi kovojo dėl Lietuvos laisvės ne savo gimtoje žemėje, bet išeivijoje. Savo gyvenimu svetur jis yra įrodęs, kad lietuvių nėra nei vietos, nei erdvės, nei laiko varžtų. Jis įrodė, kad ilgas gyvenimas svetur netrukdo dirbti savo tautai. Gyvendamas Bulgarijoje, jis kupinas lietuvių dvasios, nepailstamai dirbo tautinę, kultūrinę darbą. Dr. J. Basanavičius gimtąją kalbą visur ir visada laikė svarbiausiu lietuvių išlaikymo ramsčiu.

Tiesa, gyvendami svetur, privalom išmokyti to krašto kalbą, kur gyvename, nes tai naudinga kiekvienam. Tačiau turime savo gimtos kalbos nepamiršti, ją mylėti ir nesidrovėti jos vartoti.

Žinom, kad mažosios tautos tirpsta didžiųjų tautų katilė. Kur tauta mažiau atspari, tvirtai nesilaiko savo gimtos kalbos, tuo didesnius turi nuostolius.

Mūsų spaudoje dažnai minimi faktai, kad daugelis mūsų tautiečių tolstą nuo lietuvių tautos kaimeno ir didžiausio jos turto -- kalbos. Vadinas, atsiranda tokių, kurie niekaip negali apsispręsti: būti ar nebūti lietuviu? Tokiems prieš akis atsistoja gan stambus klausukas: o gal jau tos Lietuvos ir nebus? Tai neverta dėl jos sielos ir branginti gimtąją kalbą. O ką kalbėti apie tokius, kurie jau apsisprendę nebūti lietuviais, nors jie yra lietuviškos kilmės. Jų tėvai save laikė tikraisiais lietuviais.

Negalima beviltingai sudėjus rankas laukti, leidžiant įvykių eiga savaime slinkti, reikia veikti. Mano manymu, reikia šiais klausimais dažniau ir plačiau spaudoj padiskutuoti.

Dr. J. Basanavičiaus, svetur gyvenančio tikslas buvo Lietuvą iš pavergėjų atvaduoti. Jis Aušroje rašė:

"Jau daug šimtų metų praėjo, kai paliovė Lietuvos giedrotoje padangėje spindėjus žvaigždėlė, kuri mūsų tėvų tėvams švietė, tamsi, nepereglama tūkana apsiūtė mūsų linksmą senovę žemę. Visoki vargai ir sunki, o ilga vergovė išdildė iš mūsų atminties laimingesnio ir nevergiško gyvenimo atsiminimą. Užmiršome kuomet senovėje buvo-

me, ir tik retoji dainoj ar pasakoj randi paminklą, minimą iš mūsų praeities. Liko dar mūsų garbinga kalba, apie kurią mes galime drąsiai su mokyto vyru ištart "Die Sprache ist unsere Geschichte". Šitaip viskas praaišo, o ir tas mūsų vienintelis turtas-kalba taipogi nyksta."

Gera prisimenu, kai 1919 m. Vilniuje, Aukštuosiuose kursuose, dr. J. Basanavičius savo paskaitoj pažymėjo: turim būti ne tik geras lietuviai, bet ir lietuvių kalbos saugotojai. Lietuvių kalba esanti senoviskiausia, puiklausia ir neturinti svetimųjų. Kas pameta savo gimtąją kalbą ir pasisavina svetimą, paliauja būti lietuvių. Kiekvienas gyvas kūnas nustoja dvasios, tampa mirusiu. Taip ir žmogus, pamiršęs savo prigimtą kalbą, yra mirusiu kūnu savo tautai. Taip dr. J. Basanavičius rašė, taip jis gyvu žodžiu kalbėjo, taip jis gyveno ir veikė.

Ar mes, svetur atsidūrę, laikomės dr. J. Basanavičiaus nurodymų bei patarimų? Pagalvokim!

KORP. NEO-LITHUANIA STOVYKLA IR SUVAŽIAVIMAS

Korp. Neo-Lithuania vasaros stovykla šiais metais įvyks nuo rugpjūčio 28 d. iki rugsėjo 6 d. Rex Terrace resort on Elk Lake, Alden, Michigan.

Vyr. Valdžios pavedimu stovyklą organizuoja Detroito neolithuanai.

VASAROTOJŲ DĖMESIUI

Geriausią praleisti atostogas garsiaje CAPE COD, Centerville, Mass., kurorte, puikiame Atlanto vandenyno paplūdimy, gražioje ir patogioje Lietuviškoje Vieškalnių DUBYSOJE. Lietuviai iškas maistas.

Adresas: 1330 Bumps River Rd. Prašau kreiptis šiuo adresu: 21 Bowdoin Ave., Boston 21, Mass. Tel. GE 6-5139.

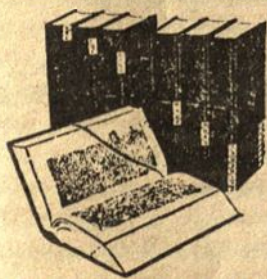
Z. A. Vieškalniai

Sputniko šalyje suaugusieji randa tik tokias pramogas: karusele...

negalima nutraukti šarvuočio ar šiaip kokio karinės reikšmės įrengimo. Tai griežtai draudžiama." Toliau pasakojamas įvykis su vienu prancūzu laikraštiniu, kuris Stalino laikais rankoje laikęs foto aparatą ir nejuokiomis nufotografavęs nuo kampo atsiradusį sovietų šarvuočių. Už "nusikaltimą" prancūzas buvo teisintas 10 m. sunkių darbų stovykloje bausme. Tačiau čia Sergiejus pridūrė, šypsodamasis: "Mes juk esame jau stalinistus išstūmę."

rasti kontaktą su žmonėmis, jis mažai mato šypsenų veiduose. Tiesa, Inturisto atstovas paprastai būna linksmas. Jis mielai papasakos anekdotus apie Chruščiovą, kuris "per dauglepėjęs". Jis papasakos Maskvoje ir kitur žinomą juoką: "sakykite, ar galima rasti laikraštį, kuri būtų galima suvynioti dramblių? -- Žinoma, skamba atsakymas -- pasimkite Pravdos numerį su ilga Chruščiovo kalba..." Jei turistas atsidurs paveikslų parodo-

DIRVOS PRENUMERATORIAMS PUIKI PROGA ĮSIGYTI AR PADOVANOTI LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

TIK TRUMPAM LAIKOTARPIUI Vilties leidykla suteikia progą Dirvos prenumeratoriams papigintai įsigyti šiuos rašytojų leidinius:

Vinco Ramono — DAILININKAS RAUBA — novelės — pardavimo kaina \$3.00
Alės Rūtos — KELIAS Į KAIRĮ — premijuotas romanas\$3.00
R. Spalio — ALMA MATER — romanas\$5.00
B. Armonienės — PALIK AŠARAS MASKVOJE — atsiminimai iš Sibiro \$3.00

VISAS 4 KNYGAS PERKANT AR UŽSAKANT IŠ KARTO, MOKATE TIK 10 DOLERIŲ!

Įsidėmėkite, ta nuolaida naudojasi tik Dirvos prenumeratoriai, perką ar užsisaką nurodytas knygas per Dirvą. Be to, toji nepaprastai didelė nuolaida veiks tik labai ribotą laiką.

Patartina paskubėti ir išvardintąsias knygas skubiai įsigyti ar užsisakyti paštu, siunčiant čekį ar pašto perlaidą DIRVAI, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Ta proga per Dirvą patariame paskubėti įsigyti:

A. Merkelio — ANTANAS SMETONA — monografija — kaina\$12.50
LAISVĖS KOVŲ DAINOS\$ 5.00
B. Armonienės — LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW (angl. laida) \$ 3.95
K. Almenio — UPĖ Į RYTUS, UPĖ Į ŠIAURĘ (2 d. romanas) tomas po \$ 3.00
A. Mackaus — CHAPEL B — poezija\$ 3.00
J. Mikuckis — DERLIAUS VAINIKAS — poezija\$ 4.00
B. Railos — IŠ PASKENDUSIO PASAULIO\$ 5.00
B. Railos — TAMSIAUSIA PRIES AUSRĄ\$ 5.00

Visa eilė kitų lietuviškų knygų. Teiraukitės!

Vasario 16 Gimnazijoje Vokietijoje buvo suruoštas įspūdingas Lietuvos okupacijos 25 metų sukakties minėjimas. Viršuje mokiniai, apačioje dalis svečių. Pirmoje eilėje iš kairės matyti: J. Černius, E. Simonaitis, Tėv. A. Bernatonis, kun. B. Liubinas, inž. J. Valiūnas, kun. J. Stanaitis, J. Norkaitis ir dr. P. Karvelis.

MIELI TAUTIEČIAI!

Pasiremami ilgamečiu patyrimu ir nuolatiniiais prekybiniais ryšiais su Lietuva kviečiame per mus pasiųsti giminėms Tėvynėje tai, kas ten naudingiausia ir reikalinga.

Siūlome šiuos vertingus siuntinius labai aukštos kokybės dovanų ypatingai nuspaustomis kainomis, įskaitant Sov. muitą ir pasiuntimą.

LKS: Vyr. arba mot. angliško gabardino liempaltis; 3½ jardų angliškos vilnonės medžiagos kostiumui ir 4 jardai puikios nepermatomo nailono suknelės, tik už \$66.00.

P-3: 6 jardai šiltos angliškos vilnonės medžiagos dviems paltams ir 3½ jardų ekstra geros viln. angl. medžiagos kostiumui tik už \$75.00.

V-3: 10½ jardų labai tvirtų gražių vilnonių angl. medžiagų 3 eilutėms, tik už \$55.00.

N-4: 16 jardų keturioms suknėlėms nepermatomo sunkaus pagedaujamų spalvų labai gražių raštų nailono, tik už \$45.00.

Y-3 ir N-4 jungtinį siuntinį skaitome tik \$86.00 (sutaupo pasiuntimo išlaidas).

Ir patį vertingiausią!

SM siuntinį: 6 vilnonės kašmėros skarelės su gėlėmis įvairių spalvų; 6 itališko šilko elegantiškos gražių raštų skarelės ir 3 skotiškos vilnos arba orlono labai šilti susegami arba per galvą užmaunami megztiniai, tik už \$65.00.

Garantuotas ir apdraustas pristatymas per 3-4 savaites. Gavėjams nereikia nieko primokėti. Viskas įskaičiuota į nurodytas kainas.

BALTIC STORES, Ltd.

(Z. JURAS)

421, Hackney Rd.,
London, E. 2., England

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 m. Atstovai JAV:

L. Venckus, 7030 So. Talman Ave., Chicago, Ill. Tel. 436-0494.

GAIVA, 3570 West Vernor, Detroit 16, Michigan.

COSMOS, 327 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Balfo žinios

DIDELIS KIEKIS KNYGŲ BALFUI

Balfo knygų vajų reikia laikyti pavykusių. Gauta net du Lietuvių Enciklopedijos komplektai ir tūkstančiai knygų. Ypač daug knygų surinko ir į Balfo Centrą prisiuntė Detroito Balfo skyrius (pirm. A. Musteikis). Knygos Balfo Centre parengiamos siuntoms į Pietų Ameriką. Maži siuntiniai jau pasiųsti Vargo mokykloms Vakarų Vokietijon.

SALEZIEČIO P. URBAICIO MISIJA

Ne viena, bet dvi lietuviškos gimnazijos yra Vakarų Europoje. Viena V. Vokietijoje, kita Italijoje. Abejose auklėjami Europos lietuviukai. Kai Vasario 16 Gimnazija turi labai gerą rėmėjų būrį ir gavo gerai išvystytą reklamą, tai Saleziečių mokykla yra lyg ir šėšelyje. Nors abi mokyklos savo lietuviška dvasia labai panašios tačiau Vasario 16 Gimnazijos mokiniui išlaikyti metams JAV lietuviai per Balfą pasiūnia apie 440 dol., o Saleziečių mokiniui tenka tik 80 dol. Tiesa, Vasario 16 Gimnazija statosi iš tų aukų ir rūmus, saleziečiai patalpas gavo veltui.

Tėvas P. Urbaitis, ilgametis misionierius Kinijoje, atvyko porai mėnesių į JAV parinkti lėšų savo mokinių duonai. Vien mokinių raštui kasdien išleidžiama per 100 dolerių. T. Urbaitis misija buvo sėkminga New Yorko apylinkėse.

Šiuo metu jis lanko Pensilvanijos lietuvių, kiek vėliau vyks į Chicago apylinkes. Balfui visi lietuviai tremtinių vaikai vieno di ir todėl nuoširdžiai prašo lietuvių duosnumo Saleziečių gimnazijai.

SPECIALI DOVANA SIBIRO LIETUVIŲ SELPĖJAMS

Knygų spaustuvių kiek pavėlavo pristatyti į Balfo Centrą liuksusinę Sibiro lietuvių maldą knygę s laida, birželio minėjimų iškilmes nukreipė visų mūsų dėmesį į liūdno jubiliejaus išorinį išryškinimą. Todėl tik birželio gale pradėsime išsiųntinėti aukotojams naujas ir gražus leidinius. Jis yra albumo apimties, 82 psl., įrištas drobėje. Aplankas ir gausūs vidaus papuošimai padaryti dail. P. Osmolskio.

Dėl įvairių priežasčių nesuskubusiems šį leidinį gauti — maloni žinia: Sibiro maldaknygės liuksusinė, 16-jį laidą su popiežiaus ir 8 kardinolų originalia kalba lydimais žodžiais, bus

BALTIMORE

SEPTYNIŲ LIETUVAIČIŲ GERASIS DARBELIS

Baltimorės Karaliaus Mindaugo šeštadieninės Mokyklos abiturientės, septynios lietuvaitės, šiemet originaliai atsiskyrė su savo mokytojais ir mokykla. Diplomų gavimą jos atžymėjo geru visuomenišku darbeliu — pravedė laimėjimus ir sudarė \$70.00 vaikų laikraštukui "Eglutėi" paremti.

Neabejotina, kad tai yra ir garbės diplomas jų mokytojams, nes be jų geros įtakos ir darbo tos septynios lietuvaitės nebūtų pasiekusios tokio aukšto lietuviško sąmonėjimo lygio.

Tos septynios lietuvaitės yra: Ramunė Buivyte, Dalia Diljonaitė, Laima Diljonaitė, Danutė Brazdytė, Rasytė Griškėnaitė, Onutė Laskauskaitė ir Ilona Noreikaitė. Joms gerąjį darbą įvykdyti padėjo mokytojos O. Adomaitienė ir M. Noreikienė. Be abejo, kartu su jomis buvo ir mokyklos vedėjas A. Radžius. Už auką ir gražųjį mostą "Eglutė" nuoširdžiai dėkoja.

Tinkami rūbai duoda gerą savijautą

DĖMESIO

Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį — Mes aprėngsime Jus nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrų aprangai.

BOTANY „500“ kostiumai ir paltai, MANHATTAN marškiniai, LEE ir DISNEY skrybelės. Krautuvių Jūs laukiami kasdien, o sekmadieniais nuo 10 iki 4 val.

H. Seigan

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4630-32 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nušimčių! Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

siuntinėjama ir visą liepos mėnesį, tik reikia į Balfo Centrą ar į Balfo skyrių paduoti savo auką Sibiro tremtiniais.

BALFO CENTRO SVEČIAI

Birželyje Balfo Centrą aplankė ir su darbo eiga susipažino visa eilė garbingų svečių. Išskirtinai pažymėtini: J. E. vysk. Pr. Brazys, MIC, kuris net Balfo Centro Valdybos posėdyje dalyvavo. Kun. P. Urbaitis, Salezietis, misionierius. Jis atsigabeno keliolika dėžių saleziečių spausdintų lietuviškų knygų, už kurias gautas pajamas tuoj pat pasiūnia Saleziečių gimnazijai, nes ten vaikams labai trūksta taip paprasto dalyko — duonos. Iš Balfo buvo saleziečiams tuoj pasiūsta per 200 sv. vyriškų rūbų, prie kurių pridėta 100 porų darbinio kelnų, kurias T. Urbaitis pirkė už 50 dolerių.

Balfo Centre lankėsi kun. P. Butkus iš Australijos, Dr. Sandargo šeima iš Clevelando ir kiti.

Kun. L. Jankus, Balfo Reikalų Vedėjas

GERIAUSIAI PAILSĖTI PER ATOSTOGAS GARSIAJE CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS

PLIAŽO — GRAJOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, todėl visi maloniai kviečiami atvykti praleisti savo atostogas.

Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius vasarajimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ. Mrs. M. Jansonas, 87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655, telef. 428-8425.

VASAROS ATOSTOGAS MALONIAI KVICEIAME PRALEISTI

MEŠKOS VASARVIETĖJE

42 Beach Street
Monument Beach, Cape Cod, Mass.
Tel. 759-3251 (Area Code 617)

Rami poilsiui aplinka, šiltas Atlanto vanduo, baltas papludimio smėlis, geras maistas ir malonus patarnavimas užtikrina užsitarnautą poilsį.

Laisvalaikio pajvairinimui:

- valtys — žuvalimui
- sail-fish buiravimui
- stalo tenisas
- teniso aikštė
- vakare tėvams išvykus prižiūrimi vaikai.

Sezono pradžia birželio mėn. 19 d. Prašome rezervuoti sau vietą iš anksto:

S. M. Lušys,
88-01 104th Street, Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VI 9-1193 (Area Code 212).

I. Veitas,
72 Congress Street, Braintree, Mass. 02185
Tel. 843-2146 (Area Code 617).

Sezonui prasidėjus kreiptis tiesiog į MEŠKĄ.

PELNYKITE DIVIDENTUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

4½% DIVIDENTAI IŠSIUNČIAMAI PAŠTU KETVIRČIAIS... INVESTMENT SĄSKAITOMS.

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1417 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: Area Code 312; 242-4395;

Suburban Phone: 656-6330.

RALPH J. PERK — DAUGELIO LAUKIAMAS KANDIDATAS

Kandidatui į miesto burmistrus Ralph J. Perk reikalinga peticijai 3000 parašų, kad įsiregistruoti į kandidatų sąrašą. Tik spėjus išsiuntinėti peticijas parašams rinkti, jau po kelių dienų jų grįžo su 5000 parašų, dar pačiam R. J. Perk surinkus 3700.

"Dar niekad nebuvo parodytas toks susidomėjimas respublikonų kandidatu, nei per prezidento, gubernatoriaus ir kitus žemesnių pareigūnų rinkimus", pareiškė vienas respublikonų vadovų.

Į burmistro vietą, be dabartinio burmistro Ralph S. Locher, iš demokratų pusės kandidatuoja negrų atstovas Carl B. Stokes, county recorder Mark McElroy ir Ralph A. McAllister, buv. švietimo tarybos pirm.

Respublikonams būdavo sunku surasti bet kokį kandidatą miesto burmistro vietai. Prieš keletą metų kandidatavęs Brown pasirodė neblogo, bet partijos organizacija buvo pasidavusi aiškaus pralaimėtojo "nuodėmei" ir nedėjo daug vilčių į rinkimų pasėkmes. Šį kartą ne partija, o pati kandidato asmenybė lemia rodant susidomėjimą ir atrodo, kad šiemet rinkimai į Clevelando miesto burmistrus nebebus vienašališki. Nekalbant apie kitus kandidatus, tiek Perk, tiek Locher asmenybės sudaro įdomią porą šio svarbaus politinio žaismo eigoje.

R. J. Perk, skelbdamas savo kandidatūrą, paskelbė ir 8 punktų programą, kuri dar laukia atitinkamo atgarsio iš Locherio.

Būdinga toje programoje, kad R. J. Perk pabrėžia kandidatuoju kaip nepri-

klausomas respublikonas, laisvas nuo bet kokių partijų įsipareigojimų. Jis kviečia ir prašo paramos visų galvojančių balsuotojų, ar jie būtų demokratų, respublikonai, nepriklausomi ir kt., svarbu, kad jie visi siektų to paties — pažangos, taupumo ir sava-

rankiško galvojimo miesto vadovybėje, tinkamai ir su pasisekimu sprendžiant visas iškilančias šio miesto problemas ir jo ateitį.

Dar teks sugrįžti prie detalesnės Ralph J. Perk programos, reikalingos miesto pažangai. Šiuo momentu galima tik tiek pasakyti, kad jo organizaciniai sugebėjimai County Auditor įstaigoje kalba už save, lygiai kaip už save kalba į tą postą R. J. Perk išrinkimas.

PAS MUS — KITONISKAI

Kituose miestuose lietuviai, kur tik turi kokius nors tautinius paminklus, minėdami Sovietų smurto 25 metų sukaktį, dalį apeigų ir demonstracijos atliko prie tų paminklų.

Chicagoje prie Dariaus ir Girėno paminklo, prie tų vyrų, kurie 1933 metų liepos 17 d. perskrisdami Atlantą prisidėjo prie Lietuvos garbės iškilimo.

Didžiojo New Yorko lietuviai, atlikę pamaldas ir kitas apeigas, susirinko prie lietuviško kryžiaus, įrengto New Yorko Pasaulinėje mugėje, kur šalia plėvėsuoją Lietuvos vėliava.

Clevelande pasielgti kitoniskai: Dr. Jono Basanavičiaus, Dr. Vinco Kudirkos, poeto Maironio paminklams ir Gedimino Stulpams Kultūriniam Darželyje — atsuko nugarą, nužygiuodami, po pamaldų, į tuščią miesto centro aikštę.

Panašų žygį Clevelando lietuviai, organizacijų sudarytos Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus vadovaujami, padarė ir seniau: nužygiavo į tuščią užkampį prie meno muziejaus; tikėdami, kad ten sueis amerikiečių minios jų kalbų paklausyti. Lietuviai drožė sau angliškas kalbas, pri-

mindami vieni kitiems birželio 14-tos įvykius.

Dabar, birželio 20 d., minėdami 25 metų bolševikų smurto sukaktį, irgi nepanorėta susirinkti savo tautos šventovėje — vienintelėje tokioje visame pasaulyje, kur stovi paminklai vyrams, pasišventusiems dirbusiems Lietuvai priekelti. Kitataučiai atstovai, kurie teikėsi dalyvauti ir pasakyti savo kalbas, Lietuvių Darželyje būtų jautęsi jaučiau ir garbingiau.

Apie tą demonstraciją pirmadienio rytą neteko matyti amerikiečių spaudoje nei vieno žodžio.

Clevelande palaidotas Lietuvos laisvės kovos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona. Priderėjo padėti vainikus, prisiminus jų nuopelnus savo tautai, bet jie buvo užmiršti.

Priminimas: Šios vasaros pabaigoj, Lietuvių Bendruomenės I ir II Apylinkės, vykdydamos Bendruomenės Centro valdybos įvestą Tautos šventės minėjimą, numato surengti Lietuvių Darželyje iškilmingą Tautos šventę. (Apie tai plačiau bus pranešta vėliau).

K. S. Karpius

• Apdraudos reikalais geriausiai patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

SPORTAS

• Clevelando liuanistinių mokyklų lengvosios atletikos varžybos, negalėjusios įvykti dėl blogo oro birželio 23 d., atidėtos į liepos 6 ir 8 d. Varžybos, kaip ir buvo numatyta, vyks St. Joseph High School stadione, E. 185 St. prie Lake Shore Blvd. Pradžiai abi dienas 6:15 val. vakaro.

• Lengvosios atletikos

treniruotių liepos mėn. trečiadieniais visai nebus.

Bendros treniruotės vyks antradieniais ir penktadieniais St. Joseph High School stadione. Šios dienos yra patogiausios įregistruoti naujus vaikus.

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais treniruotės vyks paskiroms grupėms.

• Tradicinės LSK Žaibo kvietinės lengvosios atletikos rungtynės, skirtos Dariaus ir Girėno tragiško žuvimo paminėjimui, šiais metais įvyks liepos 10 d., St. Joseph High School stadione.

Varžybos vyks suaugusių ir visose prieauglio klasėse. Šalia LSK Žaibo narių, varžybose dalyvauti pakviesta visa eilė kitataučių sportininkų bei vietinių amerikiečių. Kaip ypatinga viešnia varžybose dalyvaus ir LSK Žaibo Garbės Narė — garsioji pasaulio rekordistė Stella Walsh.

Varžybų pradžia 10 val. ryto prieauglio klasėms. Suaugusių varžybos prasidės 2 val. po pietų.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

LIEPOS 11 D., sekmadienį, Lietuvių Budžių plaukiojimo diena prie Neff Rd, prieplaukos.

RUGSĖJO 12 D. Katalikų Moterų S-gos 35 metų sukakties progą banketas Naujosios Parapijos salėje.

RUGSĖJO 25 d. banketas-balius Dirvos sukakties progą, Ruošia ALTS-gos Clevelando skyrius.

SPALIO 2 D. Neringos ir Pilenų tuntų tėvų komitetų rengiamas balius šv. Jurgio parapijos salėje.

SPALIO 16 D. Čiurlionio Ansamblio balius.

SPALIO 17 D. Pietūs, Rengia Vysk. M. Valančiaus mokyklos tėvų k-tas.

SPALIO 23 D. Šv. Kazimiero liet. mokyklos parengimas.

SPALIO 24 Kristaus Karaliaus minėjimas Naujosios Parapijos salėje.

SPALIO 30 D. Lithuanian Village Bendrovės tradicinis metinis balius Lietuvių salėje.

SPALIO 31 D. tradicinė vakarienė Naujosios Parapijos salėje.

LAPKRIČIO 6 D. Vakaras jaunimui, Rengia Vysk. M. Valančiaus mokykla.

LAPKRIČIO 27 D. Lietuvos Kariumenės šventės minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje, Rengia L.V.S. Ramovė.

GRUODŽIO 26 D. Kalėdų Eglutė, Ruošia Vysk. M. Valančiaus mokykla.

GRUODŽIO 31 D. Tradicinis Lietuvių Bendruomenės Naujųjų Metų sutikimas, šv. Jurgio parapijos salėje.

1966 m.

SAUSIO 9 D. Šv. Kazimiero liet. mokyklos eglutė.

VASARIO 5 D. Atėties klubo balius.

VASARIO 19 D. Šv. Kazimiero liet. mokyklos parengimas.

VASARIO 20 D. -- Pietūs, Rengia Vysk. M. Valančiaus mokyklos tėvų k-tas. Pelnas 'Aukuro' ansamblio išvykoms paremti.

BALANDŽIO 3 D. 'Aukuro' ansamblio metinis koncertas.

BALANDŽIO 16 D. Vysk. M. Valančiaus mokyklos abiturientų, tėvų ir rėmėjų balius.

BALANDŽIO 17 D. Margučių ridinėjimas, Ruošia Vysk. M. Valančiaus mokykla.

GEGUŽĖS 8 D. Motinos Dievos minėjimas, Ruošia Vysk. M. Valančiaus mokykla.

BIRŽELIO 19 D. Gegužinė, Ruošia Vysk. M. Valančiaus mokykla.

REIKALINGI DARBININKAI

medelyno ir dekoratyvinės sodininkystės darbams. Darbas pastovus ir atlyginimas pagal sugebėjimus. Norintieji dirbti privalo važiuoti automobiliu ir būti 20-50 metų amžiaus.

Skambinti GARDEN'S FRIEND CO., IV 6-0816.

ISNUOMOJAMAS BUTAS

4 kamb., vonia ir garinis pečius (viršuje). 6721 Bayliss Ave., netoli šv. Jurgio parapijos. Savininkė Mrs. Mary Hrastar. Tel. HE 1-2339.

(75-78)

OPPORTUNITY

For a future with a well known Midwest Manufacturing Firm. We are now offering exclusive distributorships for a patented product. No competition. Factory trained personnel will assist you in setting up a tried and proven advertising and merchandising program. 100% mark up. Investment guaranteed. Minimum investment \$1,000. Maximum \$14,000. All replies confidential. For information write Director of Marketing, P. O. Box 14049, St. Louis, Missouri 63178.

UNITED MARKETING COMPANY

6286 Bartmer Avenue
St. Louis, Mo. 63130
(70-83)

PARDUODAMI NAMAI

12 šeimų plytinis apartamentas, virš \$15,000 pajamų per metus. Garažai. Nebangrus.

Šešių metų namas. 2 miegamieji žemai, padalintas rūsys, garažai. Labai didelis sklypas su sodu.

Mūrinis 2 šeimų 5-5 padalintas rūsys, garažai, 14 metų senumo. Euclid, Ohio.

1 miegamųjų, vienas pirmam aukšte, prie pat E. 185 gt.

Bungalow, 2 miegamieji žemai, rūsys, garažai, labai švarus.

Vienos šeimos namas netoli Neff Rd. ir bažnyčios. Prašo tik \$15,900.

Mažas namas be rūsiu. Vienas garažas. Netoli E. 185 gt. Prašo \$11,500.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome skambinti

EAST SHORE REALTY
Juoas Mikonis — Realtor
780 E. 185 gt. IV 1-6900
arba KE 1-2190

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš tragiškų pergyvenimų Sibire jau išėjo lietuviškąja laida.

KAINA 3 DOL. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

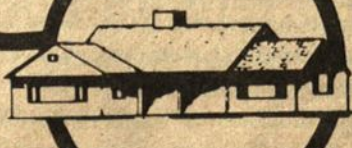
Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Pasaulio Lietuvių Gydytojų suvažiavimas įvyks ta 1965 rugsėjo 4-5 dienomis Detroito. Iškilmingas susirinkimas — akademija rugsėjo 5 d. Northland Inn viešbučio salėje Southfield. Pagrindinį žodį tars dr. Vytautas Vardys.

Taip pat rugsėjo 5 d., 7 val. vakare ruošiamas koncertas-balius didžiojoje armėnų salėje Southfield — Northwestern Hgw. Pakviesta dainuoti solistė Vanda Stankaitytė.

Vietos iš anksto rezervuojamos. Tuo reikalu skambinti Vandai Vaitienei tel. LO 5-8385.

Gydytojų Suvažiavimui Rengimo Komitetas maloniai kviečia visą lietuvių visuomenę ne tik iš Detroito, bet ir iš kitų miestų dalyvauti šiame iškiliame rengime. (v.mg.)

• Dail. V. Ratas Australijoje, Brightone, Three Sisters galerijoje balandžio 21 d. turėjo savo kūrinių parodą, kurią atidarė Australijos prima balerina Kathleen Gorham.

• Violeta Matulevičiūtė, Eleonoros ir Juozo Matulevičių duktė, ši pavasarį baigė Clark Universitetą, Worcester, Mass., įsigydamą B. A. iš vokiečių kalbos. Po trumpo poilsio — birželio gale išvyko į Middlebury College, Vermont, pasitobulinti vokiečių kalboje, o rudenį vyks į Vokietiją — Mainz, kur Johannes Gutenberg Universitete toliau studijuos vokiečių kalbą.

• Lietuvos Nepriklausomybės Fondui gauta aukų iš Rochesterio per A. Jančį 55 dol., iš Worcesterio, Mass. ALT S-gos skyriaus 50 dol. ir iš Los Angeles ALT S-gos skyriaus per B. Gediminą 45 dol. Viso 150 dol.

Šv. Antano lietuvių pranciškonų gimnazijos Kennebunkporte, Me. šių metų abiturientai su vysk. Pranu Brazu. Pirmoj eilėj iš kairės: Arūnas Bagdonas, Kenetas Bernotas, gimnazijos rektorius T. Leonardas Andriekus, vysk. P. Brazys, gimnazijos direktorius T. Gabrielis Baltrušaitis, Ričardas Baliūnas, Vytautas Valiukas, Leonas Klimaitis. Antroji eilė: Vytautas Mykolaitis, Raimundas Ramonas, Gintautas Miceika, Benediktas Budrevičius, B. Kerbelienės nuotrauka

P A D Ė K A

ALT S-gos Seimui Ruošti Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems Seimo atstovams ir svečiams, o ypač iš toliau atvykusiems ir tuo prisidėjusiems prie Seimo ir banketo pasisekimo.

Ypatinga padėka priklauso Seimo ir banketo programos dalyviams: Seimui atidarant JAV ir Lietuvos himnus giedojusiai operos solistei Vincei Jonuškaitei-Leskaienei, BALFo reikalų vedėjui kun. L. Jankui už invokaciją, Seimo prelegentui inž. J. Jurkunui, garbės prezidentui už pareikštas mintis ir sveikinimus, Seimo prezidentui ir komisijoms už atliktus darbus. Banketo metu kun. dr. S. Valiušaičiui už invokaciją, Vandai Stankienei ir neolithuanų orkestrui, atvykusiems iš Chicago ir puikiai atlikusiems programą.

Dėkojame už Seimo progą įteiktas aukas, kurių sudarė virš aštuoni šimtai. Aukos įteikė:

ALT S-gos 18 skyrius, East Chicago, Ind.	\$100.00
ALT S-gos 11 skyrius, Richmond Hill, N. Y.	\$100.00
C. S. Cheleden, per J. Česonį, sk. pirm., Philadelphia, Pa.	\$100.00
ALT S-gos 10 skyrius, Boston, Mass.	\$ 50.00
ALT S-gos 2 skyrius, Chicago, Illinois	\$ 50.00
ALT S-gos 14 skyrius, Elizabeth, New Jersey	\$ 50.00
ALT S-gos 4 skyrius, Detroit, Michigan	\$ 35.00
ALT S-gos 20 skyrius, per dr. Švarcą, St. Louis, Illinois	\$ 25.00
ALT S-gos 6 skyrius, Philadelphia, Pa.	\$ 25.00
ALT S-gos 12 skyrius, Cleveland, Ohio	\$ 25.00
ALT S-gos 1 skyrius, Brooklyn, New York	\$ 25.00
ALT S-gos 3 skyrius, Waterbury, Conn.	\$ 20.00
Petras Mačiulaitis, ALT S-gos 5 skyr. sekr. Newark, New Jersey	\$ 20.00
Dr. Juozas Bartkus, Chicago, Illinois	\$ 20.00
Dr. Vladas Ramanauskas, Cleveland, Ohio	\$ 10.00
Kostas Ramanauskas, Chicago, Ill.	\$ 10.00
Kazys S. Karpius, Cleveland, Ohio	\$ 10.00
Jurgis Sirusas, Woodhaven, New York	\$ 10.00
Amerikos Lietuvių Tautininkų Klubas, Brooklyn, New York	\$ 10.00

Po \$5.00: Juozas Dačys, Eugenijus Bartkus, Bronius Gediminas, Julius Sviklas, Kęstutis Sidaras, Irena Matonienė, Vytautas Abraitis, Jonas Jurkūnas. Kiti atstovai aukoję po \$2.00.

Dėkojame Dirvai už rūpestingą Seimo eigos aprašymą.

A. S. Trečiokas
Seimui Ruošti Komiteto pirmininkas

• Inž. Juozas Butkus, iš Woodhaven, New York, tris savaites išgulėjęs ligoninėje po širdies smūgio, šiomis dienomis grįžo namo ir palengva stiprėja.

• Br. Tvarkūnas, L.L.K. Invalidų Draugijos pirmininkas, po padarytos jam operacijos sveiksta namuose.

• J. Paknis, Schuyler Savings and Loan Assoc., N. J. prezidentas, atsiuntė Dirvai 15 dol. auką.

• Union Pier vasarvietėje liepos 3 d., 7 val. Lietuvių Bendruomenės Chicago Apygardos valdyba rengia nobūvį. Visi bus vaišinami šviežiais vėžiais, tik atplaukusiais iš tolimos Australijos, norėsi ar nenorėsi — vistiek vaišins agr. S. Šantaro ant ugnies čirškinomis dešromis. Bus ir bufetas troškuliui nuraminti. Vyriausias šeimininkas K. Avižienis su visais savo Brighton Parko bendruomenininkais žiūrės, kad nė vienas neliktų neprisivėžiavęs ar atitinkamai vasariško troškulio nenumalšinęs. (av)

DETROIT

• Detroito LB Radijo Klubo metinė gegužinė įvyks liepos 4-tą dieną — sekma dieną, Beachnut Grove parke, 6168 Middle Belt Rd. Pradžią 1 val. Kviečiami visi gausiai atsilankyti ir paremti lietuvišką radijo valandėlę.

Bus puiki muzika, o atsi-gaivinimui ir užkandai veiks bufetas su lietuviškais valgiais. (j)

NEW JERSEY

PABALTIJOS VALSTYBIŲ UŽGROBIMO 25 METŲ SUKAKTĮ MININT

Pavergtųjų Pabaltijos valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos 25-rių metų sukačiai atžymėti New Jersey valstijoje yra sudarytas bendras Komitetas iš 12 asmenų, kuris jau turėjo tris posėdžius šiam svarbiam minėjimui tinkamai pasiruošti. Posėdžiai vyko iš eilės pas latvius, estus ir lietuvius.

Posėdžiuose aptarti įvairūs planai, kaip geriausiai ir be didelių išlaidų praves-ti šį svarbų minėjimą. Buvo sutarta pakviesti fede-

ralinės valdžios, valstijos ir keletos miestų žymiausi žmonės į minėjimą, painiormuota ir susitarta su amerikiečių spauda ir radijo. Spaudoje jau yra tilpęs Manifestas ir gauti pažadai, kad spauda ir radijo duos vietos minėjimo informacijai.

Paskutiniam Komiteto posėdy, kuris įvyko New Jersey Tarybos globoje, Newark, dalyvaujant latvių ir estų organizacijų atstovams, iš pranešimų išaiškėjo, kad jau yra užkviesti visų trijų valstybių atstovai. Lietuvą atstovaus generalinis konsulas Vytautas Stašinskas. Dalyvaus lietuviai veteranai su pagelbininkėmis ir vėliavomis. Meninė programą išpildys Rūtos choras ir kiti vienetai, o taiggi latvių ir estų dalyviai, vadovaujant muzikui Alg. Kačanauskui. Programai praversti yra pakviestas prof. Jokūbas J. Stukas, Minėjimas įvyks liepos 10 dieną, 8 val. vak.

Minėjimas vyks d o m a s New Jersey Lietuvių Tarybos nutarimu ir kadangi Komiteto pirm. yra NJLT pirm. inž. V. Mėlinis, tai lietuviams tenka visa vado-

vybė, o tuo ir atsakomybė už pasėkmes šio didelio ir atsakomojo darbo. Todėl labai svarbu, kad galimai daugiau lietuvių dalyvautų ir vieningai, bendrai su latviais ir estais, sudarytų įspūdingą protestą prieš Pabaltijos valstybių pavergėjus rusus-komunistus. Visi dalyvaus liepos 10 dieną, 8 val. vak.

Lietuviai jau turi suorganizavę keletą autobusų, o tokių autobusų turėtų būti iš visų New Jersey vietovių. Patalpos yra didelės, talpinančios tūkstančius dalyvių. Būtinai pasirūpinkime užpildyti ir gerai pasirodyti prieš sukvistus valdžios

Nauja lietuviška šeima

Jaunieji Aušra ir Anatolijus Garbauskai

Birželio 19 d. Kearny, N. J., susituokė inžinierius Anatolijus Garbauskas su Aušra Ramanauskaite.

Aušrelė pradžios mokyklą ir seselių globoje Putname gimnaziją baigė su aukščiausiais pažymiais. Tuo pačiu laiku priklausė tautinių šokių grupei, atetintinkams, ir skambinti pianinu mokėsi. Po to baigė seserų mokyklą. Už metų gaus iš Newarko gailestingųjų seselių kolegijos bachelor of science in nursing laipsnį.

Inž. Anatolijus Garbauskas pradėjo tremties kelią iš mielos žemaitijos. Ap-sigyvenęs Great Necke, N. Y. baigė gimnaziją. Gavęs 600 dol. vienkartinę pašalpą stojo į Brooklyno Poli-

technikos Institutą. 1961 m. baigė gaudamas elektros inžinieriaus laipsnį. Savo specialybėje dirba netoli Great Necko.

Juodviejų vestuvės įvyko Sopulingos Dievo Motinos parapijos bažnyčioje Kearny, N. J. Sutuokė kun. Petras Totoraitis. Bažnyčioje visos apeigos vyko lietuvių kalboje, dalyvaujant jaunųjų tėvams, giminėms ir svečiams. Jaunuosius lydėjo 8 poros pamergių ir pabrolių.

Sutuoktųjų vaisės įvyko gražioje Lietuvių C. C. Centro salėje dalyvaujant apie 200 svečių. Matėsi giminių iš Chicago, Bostono ir kitur. Pokylį pravedė Algis Budreckis. (d)

žmonės ir garbingus svečius. Latviai ir estai yra gerai organizuoti. Neatsilikime ir mes lietuviai.

Važiuojant savais automobiliais, vykstama 9 ke-

liu iki 33 kelio, kuris veda į Asbury Park, pasukus į kairę ir už poros mylių kairėje matysite iškabą PRIEDAINĖ, Jerseyville, N. J. A. S. Trečiokas

Lietuvos Diplomatinijos Šešas Stasys Lozoraitis (antras iš dešinės) Urugvajuje lanko lietuvių tikinčius. Iš kairės: Lietuvos atstovas Urugvajuje A. Grišonas su ponu, Los angelietis Algirdas Gustaitis, Dipl. Šešas Stasys Lozoraitis, lietuvių spaudos atstovas Urugvajuje K. Čibiras-Verax, Nuotrauka daryta lietuvių tikinčių Kaušinių vynuogyne.

A. L. TAUTINĖS SAJUNGOS CHICAGOS SKYRIUS
Š. M. LIEPOS 31 D. (ŠEŠTADIENĮ) RUOŠIA

VASAROS BALIŲ

TAUTINĖS S-GOS CENTRO IR VILTIES D-JOS VALDYBŲ PRIĖMIMĄ, kuris įvyks Chesterton, Ind. Michigano paežerio naujausioje ir moderniausioje p.p. Jonynų vasarvietėje (sodyboje).

Programa: 6-8 val. koktailis. 8-10 val. vakarienė ir meninė dalis, 10 val. — šokiai Terasoje, grojant NEO-LITHUANŲ ORKESTRUI. Esant blogesniai orui, šokiai vyks erdvioje vėsiojoje salėje.

Visi svečiai kviečiami atvykti visai dienai pasinaudoti puikiu maudymosi baseinu bei gražia ir jaukia sodybos aplinka.

Vietų skaičius ribotas. Dėl rezervacijų skambinti p. šiaučiuiniui telef. HE 4-1979.

Chicagoje kvietimus galima įsigyti: 69 Meno Galerijoje, 2612 W. 69 St., tel. 778-0505 ir Ciceroje p. V. Račkausko prekyboje, 5113 Cermak Rd., tel. TO 3-5864.

A. L. Tautinės S-gos Chicago Skyriaus Valdyba